

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتی

یوولسم کال، یوسلو څلورویښتمه گڼه د ۱۳۹۶ کال د تلې میاشت

د افغانۍ پیسو دود؛
د هغه د مبادلوي
ارزښت پیاوړتیا

د افغانستان بانک خبرتيا!

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رایجې پیسې او پولي واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کیږي خو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سیمه کې یوه با ثباته پیسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامه جوړونه په ثبات کې ګټوره تمامیري.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولیزار و اقبال صافی

سر دبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عقیف

گزارشگران: حمیدالله فیضی، عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

افغانستان عضویت دایمی بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا...

جلسه ربعوار شورای عالی د افغانستان بانک تدویر یافت

د پیسو د نړیوال صندوق پلاوي سره د افغانستان بانک پلاوي ...

اشتراک هیئت رهبری د افغانستان بانک در اجلاس سالانه ...

د افغانستان بانک له خوا زده کړیالانو ته د عامه پوهاوی روزنیز...

افغانستان عضو دایمی بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا شد

د افغانستان - هند ترمنځ اقتصادي او سوداګریزې اړیکې ...

اروپايي بازارونو ته لاسرسی، د اقتصادي غښتلتیا لامل ګرځي

ورکشاپ آموزشی ثبت اعتبارات عامه در ولایات کندهار و ...

دولت د بیوزلی د مخنیوي لپاره مټې رانغاړلي دي

نګاهي گذرا به دستاورد های د افغانستان بانک در شش ماه...

د افغانستان او نړیوالو ترمنځ د تړونونو د پلي کیدلو اغیزې

د نړۍ اقتصادي خبرونه

اسلامي بانکداری

برق آفتابی و بادی بهترین گزینه برای خود کفایی برق کشور

د افغانی پیسو دود؛ د هغه د مبادلوي ارزښت پیاوړتیا

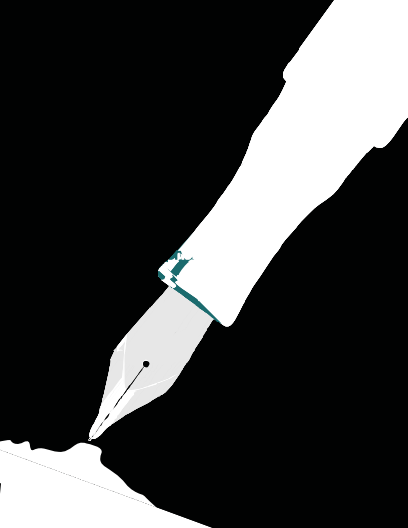
آموزش مسلکی و فنی جوانان، سطح بیکاری را کاهش میدهد

انترنت بستر جدید تجارت

ترویج کشت زعفران؛ تقویت اقتصاد دهاقین و کشور را به ...

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

افغانستان عضویت دایمی بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا را بدست آورد

افغانستان در کنار عضویت سایر بانک ها و سازمان های بین المللی، بتاريخ ۲۱ میزان ۱۳۹۶ عضویت بانک سرمایه گذاری زیر ساخت های آسیا را حاصل کرد.

افغانستان از سال ۱۳۸۱ هجری شمسی بدینسو تلاش نموده تا عضویت مؤسسات تمویل کننده، سازمان های مالی و بانک های بین المللی را که در جهت بهبود اقتصاد کشورها کمک می نمایند، بدست آورد. این بانک ها و سازمان های مالی بین المللی و منطوقی در طول بیشتر از یک و نیم دهه گذشته افغانستان را در بخش ها و سکتور های مختلف اقتصادی چون (زراعت، صنعت و خدمات)، بازسازی و نو سازی زیر بنا ها (بندهای برق، سرک ها، میادین هوایی و انتقال انرژی) و سایر پروژه های عام المنفعه کمک مالی نموده اند.

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا به هدف حمایت مالی پروژه های زیرساختی کشورهای عضو ایجاد شده که حین ضرورت در امر فراهم آوری کمک های مالی و اجرای قرضه برای ساخت جاده ها، چهار راه ها، میدان های هوایی و سایر پروژه های حیاتی کشورهای عضو نقش براننده دارد.

افغانستان به مثابه یک کشور آسیایی با طرح های مؤثر و ممد اقتصادی در توسعه ساحاتی چون، اعمار بند های برق، کانال های آبرسانی، اسفالت و قیرریزی سرک ها، توسعه مخابرات، استخراج معادن سرشار، انتقال انرژی، توسعه بانکداری و سایر پروژه های زیر بنایی میتواند از این بانک استفاده اعظمی نموده و اقتصاد کشور را بهبود بخشد. ■

جلسهٔ رب‌عوار شورای عالی د افغانستان بانک تدویر یافت

شورای عالی د افغانستان بانک به تاریخ ۸ میزان ۱۳۹۶ تحت ریاست محترم خلیل صدیق رئیس شورای عالی و رئیس کُل د افغانستان بانک تشکیل جلسه داد.

جلسه با سخنان محترم خلیل صدیق رئیس شورای عالی د افغانستان بانک در مورد پروسه جمع آوری و تعویض بانکوت های نامناسب افتتاح شد. محترم خلیل صدیق پروسه جمع آوری و تعویض بانکوت های نامناسب را موفق ارزیابی نموده و افزود که طی این پروسه ۳.۱ میلیارد افغانی بانکوت های نامناسب جمع آوری و به بانکوت های مناسب تعویض گردید.

محترم صدیق همچنان افزود که آرزومندیم تا مردم عزیز ما بعد از این در قسمت حفظ و مراقبت بانکوت های افغانی که بمثابه هویت ملی ما افغان هاست، توجه جدی نمایند تا سبب فرسوده شدن زود هنگام آن نگردد و از هزینه ای که بالای آن صورت می گیرد، جلوگیری بعمل آید.

سپس شورای عالی د افغانستان بانک مطابق به اجنداء گزارش عملکرد و دستاورد های سه ماهه د افغانستان بانک در عرصه های نظارتی، سیاست پولی، چارچوب حقوقی، ثبات و استحکام نظام مالی، امور مدیریتی و سایر موضوعات مرتبط را مورد بحث و ارزیابی قرار داده که عمده ترین موضوعات مطروحه این جلسه مختصراً ارائه میگردد:

- بحث روی وضعیت اقتصادی کشور
- چون رشد اقتصادی، گزارش تطبیق

قرضه ها و طلبات صعب الحصول که بدون ضمانت کارکنان اجراء شده است و در ضمن خود کارکن نیز لادرک می باشد.

- گزارش کمیته بررسی د افغانستان بانک پیرامون تطبیق تصاویر شورای محترم عالی و تصاویر هیئت محترم عامل و بررسی های انجام شده استماع و مورد تایید قرار گرفته و در قسمت تطبیق هر چه بهتر آن تصامیم لازم اتخاذ گردید.

قابل یادآور است که شورای محترم عالی بانک بالاترین مرجع تصمیم گیری در بانک بوده که در هر ربع تشکیل جلسه داده و روی موضوعات مختلف سیاست گذاری، طرح فعالیت های بانک، اجراءات و دستاوردها بحث و تبادل نظر نموده و تصامیم لازم را در جهت بهبود عملکرد بانک و نظام بانکی اتخاذ می نماید. □

سیاست پولی از ابتدای سال مالی ۱۳۹۶ الی ۲۵ سنبله سالجاری، اهداف و چارچوب سیاست پولی و ارزی کشور، ابزار سیاست پولی، روند رشد پایه پولی و پول در گردش و چگونگی بیالانس تادیات افغانستان

- تغییر رژیم ذخایر الزامی بر سپرده های بانکی و تبعات آن بر متحول های پولی و مصارف بودجه عملیاتی د افغانستان بانک در مطابقت با استراتژی عمومی د افغانستان بانک در زمینه تشویق و تسهیل هر چه بیشتر دسترسی شهروندان به خدمات مالی و قروض تغییر نرخ تکتانه پرداختی به سهولت سپرده های شبانه از نرخ قبلی (۱ درصد نازلتر از آخرین تکتانه ۷ روزه) به نرخ ثابت ده دهم درصد

Ten Basis Point (0.01%)

- تأیید مقررۀ صنف بندی دارایی ها بعد از تعدیلات و ملاحظه شورای محترم عالی د افغانستان بانک
- بحث و اتخاذ تصمیم روی حصول

د پیسو د نړیوال صندوق پلاوي سره د افغانستان بانک پلاوي د خبرو اترو راپور

برخو کې په ۲۰۱۷ کال کې د ټولو مقداري هدفونو د تطبیق او د دې ترڅنګ د تشکيلاتي سمونونو او د مالي او بانکي سکتور د ښه والي او د پیسو وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل په وړاندې د مبارزې رژیم د پیاوړي کولو په برخو کې د افغانستان بانک او د افغانستان دولت کړنې د صندوق له لوري تاییدي او وستایل شوې.

د دې ترڅنګ د تشکيلاتي سمونونو د څارنې هدفونو او د ۲۰۱۸ کال د لومړي او دویمې نیمایي لپاره د لوی اقتصاد د ټیکاو ساتلو باندې متمرکز کمي هدفونو په اړه لومړني هوکړې شوي دي.

د خبرو اترو په پای کې د ګډون کوونکو پلاوي او رؤیسانو د خبرو اترو د لاسته راوړنو، د افغانستان او د پیسو د نړیوال صندوق د ګډو اقتصادي پروګرامونو د پرمختګ په اړه د خوښۍ څرګندولو په ترڅ کې د ۲۰۱۸ کال لپاره پر نوي هدفونو باندې هوکړه د افغانستان د اقتصادي ټیکاو او پراختیا په لور یو مهم ګام وباله. □

ثبات پر پیاوړتیا باندې متمرکز د مقداري هدفونو د تطبیق ارزونه

۲. د تشکيلاتي سمونونو د څارنې هدفونو ارزول، په تېره بیا د هېواد د مالي او بانکي سکتور د پیاوړتیا په برخو کې

۳. د اقتصادي شاخصو او بدلونونو د وضعیت څېړل، په تېره بیا د لوی اقتصاد متحولین لکه د اقتصاد حقیقي وده، د انفلاسیون نرخ، عمده پولي شاخصونه، د بیلانس او د هېواد اسعاري زیرمې

۴. د ۲۰۱۸ کال او د منځ مهاله مودې لپاره د پورتنیو اقتصادي متحولینو وړاندوینه

۵. د هېواد د مالي او بانکي سکتور وضعیت، د بانکي سکتور پرمختګونه او بدلونونه او د هېواد د بانکي او مالي سکتور د سلامتیا او خونديتوب او د قانوني اډانې د پیاوړتیا او ښه والي په برخه کې د افغانستان بانک اقدامات او تدابیر او د دې ترڅنګ د پیسو د وینځلو او د ترهګرۍ د تمویل په وړاندې د مبارزې رژیم پیاوړی کول.

په دې کتنو کې د پولي سیاست، مالي سیاست او د اسعاري زیرمو د مدیریت په

د افغانستان بانک د ټولو رئیس ښاغلي خلیل صدیق په مشرۍ د افغانستان بانک پلاوي د پیسو د نړیوال صندوق پلاوي او د افغانستان پلاوي ترمنځ غونډه کې ګډون وکړ. دا غونډه چې د ۱۳۹۶ کال د تلې میاشتې په دویمه اونۍ کې د باکو په ښار کې جوړه شوې وه، د افغانستان د مرکزي بانک پلاوي سربېره، د مالي وزارت پلاوي لکه د وزارت مرستیالانو، د مدیره پلاوي غړي او د پیسو په نړیوال صندوق کې د افغانستان، ایران، پاکستان، الجزایر، ګانا، مراکش او تونس ګډ استازی، ډاکټر جعفر مجرد او د پیسو د نړیوال صندوق له لوري د صندوق د منځني ختیځ او منځني آسیا د چارو پیاوړتیا مرستیالو آغلې دانیلا ګریساني، د صندوق د افغانستان چارو مسئول کریستوف دینوالد او ورسره مل پلاوي او د نړیوال بانک استازو او ورسره مل پلاوي ګډون کړی وو.

د دې خبرو اترو عمده موضوعګانې (چې تخنیکي او د سیاست جوړونې دوه عمده برخې رانغاړي) لاندې وړاندې کېږي:

۱. د ۲۰۱۷ کال لپاره د لوی اقتصاد د

اشتراک هیئت رهبری د افغانستان بانک در اجلاس سالانه صندوق بین المللی پول

محترم خلیل صدیق رئیس کُل د افغانستان بانک و محترم واحدالله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک و هیئت همراه در اجلاس سالانه صندوق بین المللی پول و جلسات حاشیه ای آن اشتراک نمودند. اجلاس سالانه صندوق بین المللی پول و بانک جهانی در هفته دوم ماه اکتبر در شهر واشنگتن در مقر صندوق بین المللی پول و بانک جهانی با حضور روسای بانک های مرکزی و مقامات مالی و بانکی کشورهای عضو صندوق بین المللی پول و بانک جهانی دایر گردید.

در این اجلاس پیرامون موضوعات مرتبط با اقتصاد جهان، چالش ها و چشم اندازهای پیشرو و سیاست های پولی و مالی و بانکی در کشورهای توسعه یافته، و کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته بحث صورت گرفت.

در حاشیه این اجلاس رئیس کُل د افغانستان بانک با معاون صندوق بین المللی پول، مقامات مسئول صندوق بین المللی پول در امور خاور میانه و آسیای مرکزی در امور افغانستان و مقامات وزارت خزانه داری ایالات متحده امریکا، مقامات بانک مرکزی امریکا (فدرال ریزرف بانک)، مقامات چندین بانک مهم بین المللی و مسئولین ارشد چند بخش کلیدی صندوق بین المللی پول، ملاقات

های دو جانبه انجام داد. در این ملاقات ها پیرامون موضوعات مورد علاقه و زمینه های استحکام و تقویت همکاری ها تبادل نظر صورت گرفت. به همین منوال، رئیس کُل د افغانستان بانک در جلسات گروپ منطقه ای خاور میانه و آسیای مرکزی به نمایندگی از افغانستان اشتراک ورزید. محترم خلیل صدیق رئیس کُل د افغانستان بانک و هیئت همراه در این ملاقات ها دستاوردها و پیشرفت های افغانستان خصوصاً در زمینه حفظ ثبات اقتصادی مانند مهار تورم و افزایش ذخایر اسعاری کشور و هم چنین اصلاح و تحکیم چارچوب حقوقی مقرراتی بانک ها و پیشرفت ها در عرصه بهبود وضعیت نظام بانکی و تقویت نظارت بر بانک ها و تحکیم رژیم مبارزه با تطهیر پول و تمویل تروریزم، مبارزه با فساد و اراده و تعهد جدی افغانستان در زمینه استحکام سکنتور مالی و بانکی کشور را برای مقامات فوق الذکر تشریح نموده و خواستار گسترش روابط و تحکیم بیشتر مناسبات بانک های بین المللی با بانک های افغانستان گردیدند. □

های دو جانبه انجام داد. در این ملاقات ها پیرامون موضوعات مورد علاقه و زمینه های استحکام و تقویت همکاری ها تبادل نظر صورت گرفت. به همین منوال، رئیس کُل د افغانستان بانک در جلسات گروپ منطقه ای خاور میانه و آسیای مرکزی به نمایندگی از افغانستان اشتراک ورزید. محترم خلیل صدیق رئیس کُل د افغانستان بانک و هیئت همراه در این ملاقات ها دستاوردها و پیشرفت های افغانستان خصوصاً در زمینه حفظ ثبات اقتصادی مانند مهار تورم و افزایش ذخایر اسعاری کشور و هم چنین اصلاح و تحکیم

د افغانستان بانک له خوا زده کړیالانو ته د عامه پوهاوی روزنیز ورکشاپ جوړ شو

زیاته کړه چې د افغانستان د مالي نظام د ټینگښت په موخه غواړي خپل ټول معلومات او لاسته راوړنې له زده کړیالانو او خلکو سره شریک کړي، ځکه د نن زده کړیالان د سبا رهبران دي.

ورپسې د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي هم د مالي نظام د لا روڼوالي په اړه ټینگار وکړ او محصلینو ته یې زیری ورکړ چې په پام

د بېلابېلو شعباتو په اړه د معلوماتو ورکول او د مالي نظام په اړه د محصلینو د پوهاوي کچې لوړول په ښه توګه شوي وو. په دې ورکشاپ کې د خصوصي پوهنتونونو د اقتصاد د پوهنځیو ۴۰ تنه زده کړیالانو ګډون کړی وو.

د ورکشاپ په پیل کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیرد دې ورکشاپ په ارزښت خبرې وکړې او

کابل، د ۱۳۹۶ د تلې په ۴ مه - د افغانستان بانک د کنفرانسونو په تالار کې د افغانستان بانک د ستراتیژیک پلان د دویم اصل پر بنسټ د افغانستان مالي نظام، مالي څارنې او د پالیسیو د پیاوړتیا او پولی سیاستونو باندې د خلکو د لا اعتماد او باور په موخه له زده کړیالانو سره د ناستې روزنیز ورکشاپ جوړ شو. د دې ورکشاپ موخه د افغانستان بانک

کې لري د ټولو پوهنتونو د اقتصادي برخې لومړۍ درجه زده کړیالان د افغانستان بانک په اړوندو ادارو کې په دندو وگمارل شي.

د پولي سياست، د مالي چارو د نظارت، د عامه اعتبارونو د ثبت سیستم، د افغان اماناتو بیمې، مالي خدمتونو ته د لاسرسي، بانکي عملیاتو او همدا ډول د افغانی د دودولو او بڼې ساتنې په موخه په عملي، کره او علمي توگه د بېلابېلو آمريتونو له خوا گډون والو ته معلومات وړاندې شول، ځکه مالي نظام د افغانستان د اقتصادي ودې او پرمختگ لپاره تر ټولو مهم او اړین نظام دی.

د پولي سياستونو موخې چې د بيو ټيکاو، د گټې د نرخ ټيکاو، د بهرنیو اسعارو پروړاندې د افغانی د بدلون د نرخ ټيکاو، د مالي سیستم ټيکاو، د بیکارۍ د کچې کموالی او دوامداره اقتصادي وده رانغاړي چې په دې ورکشاپ کې پرې بشپړې خبرې وشوې.

دغه راز د مالي نظارت په برخې هم تمرکز وشو او د مالي ټيکاو لرونکي سیستم په اړه چې د قوانینو، مقرراتو او پالیسیو له مخې خلکو ته مالي خدمتونه وړاندې کوي، پرې بحث وشو. د مالي نظارت لوی آمریت د نورو بانکونو څخه د څارنې او همداراز وړو مالي مؤسسو ته

د جواز ورکونې په برخه کې معلومات وړاندې کړل.

د عامه اعتبارونو د ثبت ادارې چارواکو هم په خپل وار سره د دې ادارې په اړه معلومات وړاندې کړل او زیاته یې کړه چې د ټولو متشبثینو په اړه د معلوماتو ثبتول د دوې مسئولیت دی، خو په افغانستان کې په مالي معاملاتو کې روڼوالی رامنځته شي او پور اخیستونکي د خپل سوداگریز کړنو د دوام په موخه په ارامه او ډاډمنه فضا کې له بانکونو څخه پور ترلاسه کړي.

د افغانستان بانک د افغان اماناتو د بیمې ادارې په خپل وار سره له بانکونو سره د خلکو د مالي اماناتو د بیمې په اړه معلومات وړاندې کړل او زیاته یې کړه چې د خلکو امانات له بانکونو سره خوندي دي او د بانکي اماناتو په زیاتیدو سره اقتصادي پیاوړتیا رامنځته کیږي.

دغه راز د افغانستان بانک، د قانون د احکامو پربنسټ د افغانستان د مرکزي بانک په توگه د افغانی د چاپ، خپریدا او د پولي سیاست د پلي کیدو د صلاحیت په موخه محصلینو ته معلومات ورکړل شول او د پیسو د کارونې او ساتنې په موخه هم بشپړې خبرې وشوې. د ورکشاپ په وروستی برخه کې زده کړیالانو ته وخت ورکړل شو چې خپلې

پوښتنې د افغانستان بانک له مشرتابه پلاوي سره شریکې کړي چې په ترڅ کې خوندور بحث رامنځته شو چې پایلې یې د زده کړیالانو د معلوماتو د کچې لوړوالی وو. د ورکشاپ په پایله کې ۴۰ تنو گډونوالو ته تصدیق لیکونه ورکړل شول.

دیادونې وړ ده چې د افغانستان بانک له خوا له زده کړیالانو سره د ناستې او معلوماتو د شریکولو دا وروستی ورکشاپ نه وو، بلکې د دې په څیر نور ورکشاپونه به په نږدې راتلونکې کې په بېلابېلو پوهنتونو کې ترسره شي.

د هېواد د بانکي نظام د ټینګښت په برخه کې معیاري او نړیواله منل شویو موخو ته رسیدل د افغانستان بانک، یوازیڼی اړتیا ده، خو د بانکې او مالي نظام په اړه ډیری خلک په کره توگه معلومات ولري او د بانکې خدمتونو په لوړولو کې مهم رول تر سره کړي. □

افغانستان عضو دایمی بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا شد

بر اساس معلومات وزارت مالیه افغانستان، محترم اکلیل حکیمی وزیر مالیه کشور در جریان سفرش در ۲۱ میزان سالجاری در واشنگتن دی سی امریکا در حاشیه نشست سالانه بانک جهانی و صندوق بین المللی پول با جین لیقون رئیس بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا دیدار نموده و در جریان این دیدار سند عضویت دایمی افغانستان در بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا امضاء گردید.

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا یک مؤسسه مالی بین المللی بوده که به پیشنهاد دولت چین تأسیس گردیده است. هدف این بانک تأمین منابع مالی پروژه های زیربنایی در منطقه آسیا می باشد. مقامات چین در سال ۲۰۱۳ اعلام نمودند که در صدد تأسیس یک بانک بین المللی هستند، تا از منابع مالی و اعتباری آن برای ساخت و ساز و گسترش زیر ساخت ها مانند، سرک ها، بنادر، استخراج معادن، میدان های هوایی و انتقال انرژی استفاده بعمل آید.

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا دارای ۷۵ عضو رسمی بوده و این بانک در اواخر ماه جدی سال ۱۳۹۴ به ابتکار چین، با پشتیوانه ۵۰ میلیارد دالر ایجاد گردید و تا اکنون شمار زیادی از کشورهای پیشرفته صنعتی نیز عضویت آنرا بدست آورده اند. اهداف عمده این بانک را اعطای وام های

بزرگ به کشورهای عضو در زمینه طرح های زیربنایی تشکیل می دهد.

عضویت افغانستان در این بانک از اهمیت زیادی برخوردار است و این بانک زمینه اجرای پروژه های بزرگ ملی را در کشور فراهم می نماید. رئیس این بانک حمایت مالی خود را از طرح پروژه های انرژی آفتابی، پشتیبانی از خط آهن منطقه یی میان کشورهای افغانستان، تاجکستان، قرغزستان، ایران و چین اعلام داشته است. همچنان قرار است در این اواخر رئیس این بانک جهت همکاری های بیشتر در ساخت و ساز زیر بناها وارد افغانستان شود.

افغانستان با داشتن عضویت در این بانک و پیوند خوردن آن با جاده ابریشم و طرح یک کمربند یک جاده، در راستای اهداف اقتصادی امکان آن را بدست می آورد تا رویا های زیر ساخت های لازم در این کشور تحقق یابد، زیرا ۷۵ درصد سهام این بانک را کشورهای آسیایی به خود اختصاص داده اند، که همین امر می تواند فرصت های مناسبی را جهت برقراری پیوند های اقتصادی افغانستان با سایر کشورهای آسیایی فراهم سازد.

چین با پشتیوانه ارزی قوی و افزایش ثروت اقتصادی، در سال های آینده نیاز به تحول در زیر ساخت های ارتباطی به مثابه بخشی از بازارهای بین المللی برای

صادرات خویش می اندیشد. افغانستان هم که سالانه ۱۰ درصد از تولید ناخالص ملی خود را در بخش های مختلف زیر ساخت های داخلی به مصرف می رساند. این بانک می تواند به عنوان یک میکانیزم، دولت افغانستان را قادر سازد تا پروژه های مختلف ملی و بین المللی را در داخل این کشور تأمین مالی نموده و سرمایه گذاری در زیر ساخت ها را افزایش دهد.

همچنان تجارت و روابط اقتصادی با کشورهای آسیایی بهترین منبع روابط صلح آمیز می باشد، زیرا سود متقابل تجارت همراه با گسترش وابستگی متقابل، همکاری در ساحات مختلف را توسعه می بخشد و این توسعه اقتصادی سبب رشد اقتصاد و بهتر شدن امنیت افغانستان می گردد. این بانک در نظر دارد برای نخستین بار افغانستان را در خصوص تمویل مالی پروژه های انرژی و آب و خط آهن همکاری نمایند. ■

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

1. <https://ariananews.af> گزارشگر لیدانیزی
2. <http://aa.com.tr/fa/> / خبرگزاری اناتولی ترکیه - استانبول خلیل سلحشور
3. <https://www.pajhwok.cpm> / کابل پژواک / ۲۲ میزان ۱۳۹۶ / نویسنده احمد قریشی

د افغانستان – هند ترمنځ اقتصادي او سوداګریزې اړیکې پراختیا مومي

د افغانستان دولت هڅه کوي چې هندی پانګه وال لېوالتیا پیدا کړي، چې په افغانستان کې پانګه اچونې ترسره کړي، ځکه په پانګې اچونې سره په هېواد کې دننه خلکو ته د کار موندنې، روزنې او نورو برخو کې آسانتیاوې رامنځته کېږي. افغانستان او هند ترمنځ د ملګرتیا اړیکې خورا نږدې دي او د دې ترڅنګ افغانستان کولی شي هند ته د محصولاتو په صادريدو سره خپله کرنیزه برخه پیاوړې کړي او افغان بزګران وهڅوي چې د کرنیزو محصولاتو د پیاوړتیا لپاره خپلې ټولې هلې ځلې وکاروي.

هندوستان د افغانستان پخوانی او اوسنی ستراتیژیک ملګری دی او په همدې موخه غواړي چې افغانستان کې د ستونزو د هوارۍ په موخه مرستې ترسره کړي،

ځکه په سیمه کې هندوستان هم لېواله دی، چې خپل تولیدات په افغانستان وپلوري. د یادولو وړ ده چې هندوستان له ۲۰۰۲ زیږدیز کال راهیسې له افغانستان سره له لس میلیاردو ډالرو ډیرې مرستې کړي دي چې نږدې ۳ میلیاردو ډالرو یې د بنسټیزو لویو پروژو په رغولو لګول شوي دي. خو ډیری افغان کارپوهان هم ټینګار کوي چې د هندوستان پانګې اچونې او

همدا ډول مرستو سره باید ډیر احتیاط او پاملرنه وشي، ځکه د افغانستان ګاونډي هېوادونه د افغانستان او هندوستان اړیکو ته د شک په سترګه ګوري او غواړي چې د دې اړیکو ترمنځ ستونزې رامنځته کړي. حال دا چې افغانستان له ټولو ګاونډیو او نږیوالو هېوادونو سره د سولې او وروړولۍ په فضا کې د اړیکو پراختیا غوښتنه لري.

د افغانستان اجرائیه رئیس ښاغلي ډاکټر «

د افغانستان اجرائیه رئیس ښاغلي ډاکټر «

عبدالله عبدالله د خپل وروستي سفر په ترڅ کې له هندي چارواکو څخه وغوښتل چې افغانستان سره خپلې اړیکې پراخې او په افغانستان کې پانګه اچونې ته زور ورکړي. په همدې بنسټ هندي چارواکو هم ومنله چې په افغانستان کې د پانګې اچونې سره د دواړو هېوادونو اقتصادي او سوداګریزې اړیکې پراختیا مومي او د افغانستان له غني کانونو څخه باید ګټه پورته شي او هندي پانګه وال دې په دې برخه کې پانګې اچونې وکړي.

افغان سوداګرو ته د ځانګړو امتیازونو منل به دا امکان برابر کړي چې د هېواد کورني تولیدات او صنایع په کم لګښت هند او نورو هېوادونو ته صادر کړي او همدا ډول هندي تولیدات به د افغانستان بازارونو ته لاس رسی ومومي.

د افغانستان اجرائیه رئیس د هند له صدراعظم ښاغلي نرېندرا مودي سره په خبرو کې د آزادو اقتصادي زونونو مسئله هم یاده کړه او له هغه یې وغوښتل چې د هغو افغان سوداګرو لپاره چې د افغانستان کورني تولیدات په هند کې د خرڅلاو لپاره وړاندې کوي ځانګړي امتیازونه ومني، څو د افغانستان کورنیو

توليداتو او صنایعو ته د نوږو بازارونو د موندلو په خاطر دا تولیدات په کم لګښت په هند کې او له هنده بهر خرڅلاو ته وړاندې شي.

له دې وړاندې هند او افغانستان په ګډه یو سوداګریز دهلز هم پرانیست چې له دې لارې زیاته وچې او تازه مېوې له افغانستان نه هند ته لېږدول شوې دي. ویل کیږي تردې مهاله کابو ۹۰ زره ټنه تازه او وچه میوه هندوستان او پاکستان ته وړل شوې ده چې د تېرو کلونو په پرتله یې افغاني محصولاتو بیه هم لوړه کړې ده.

دا مهال هند د افغانستان تر ټولو ستر تجارتي شریک ګرځیدلی او له همدې کبله باید هندي سوداګر په افغانستان کې پانګې اچونې ته زور ورکړي، ځکه د هند له خوا پانګه اچونه کولی شي د اقتصادي پیاوړتیا ترڅنګ افغان ځوانانو ته کاري لارې چارې برابرې کړي.

د افغان چارواکو په باور، هندي پانګه وال دې په افغانستان کې د وضعیت بدلون ته، نه په تمه کیږي، ځکه د ګڼ شمېر کمپنیو په پانګې اچونې سره به یې د امنیت لپاره بشپړ اقدامات په پام کې ونیول شي او د افغانستان دښمنانو ته به

اجازه ورنکړل شي، چې پانګه والو ته ستونزې جوړې کړي.

د یو خپلواک هېواد په توګه د افغانستان دولت پریکړه کړې، چې د امریکا او هند په څیر له سترو صنعتي هېوادونو سره د ستراتیژیکو اړیکو او همکاريو تړونونه لاسلیک کړي. هند سره د افغانستان د هر اړخیزو اړیکو او په تیره بیا د سوداګریزو اړیکو رامنځ ته کول به مثبتې پایلې ولري.

هندي پانګه وال په داسې حامل کې په افغانستان کې پانګې اچونې ته هڅول کیږي، چې د روان کال په اوږدو کې په دغه هېواد کې د تاوتریخوالي پېښې زیاتې شوې دي. □

1. Pajhwok- Audio - Afghanistan

mineral and extractive industries

2. <http://larawbar.net/46530.html>

3. <https://af.sputniknews.com/afghan/2017/09/25->

4. د افغانستان سوداګریزه کتنه، ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۳، ص ۴۵-۴۰.

اروپايي

بازارونو ته لاسرسی، د اقتصادي غښتلتيا لامل گرځي

افغانستان هڅه کوي چې خپلې سوداګريزې اړيکې له نړيوالو سره وغځوي او بېلابېلې لارې تجربه کړي، خو نړيوالو بازارونو ته لاره ومومي. افغانستان غواړي د منځنۍ آسيا د هېوادونو له لارې د روسيې په ګډون اروپايي بازارونو ته لاره پيدا کړي. يوازې نا امنۍ نه ده چې افغانستان څخه د توکو په ليرد او راليرد يې منفي اغيز شيندلی دی، د دې ترڅنګ د افغانستان جغرافيايي موقعيت هم د دې لامل شوی چې ځينو هېوادونو ته د سختو لارو له امله نشي کولی خپل توکي وليږدوي او يا هم له دغو هېوادونو څخه نېغ په نېغه واردات ولري.

افغانستان په وچه کې راګيرې هېواد دی او سمندري اوبو ته لاره نه لري. پر همدې بنسټ افغانستان مجبوره دی چې د ايران (عباس، امام خميني او چابهار

بندرونو) او د پاکستان له (واګې بندر) څخه چې په لاهور کې موقعيت لري د صادراتو او وارداتو په موخه ګټه پورته کړي. تر ډيره بريده افغانستان له دې اقتصادي تړلتيا څخه چې د محصولاتو د صادريدو او پېر او پلور لپاره يې له هېوادونو سره لري، خوښ نه بريښي، ځکه چې له يوې خوا ګاونډي هېوادونه په سوداګرۍ کې شريک دي او له بل پلوه په توليدي برخه کې خپل توکي له افغاني محصولاتو سره په سيالۍ کې دي. د همدې لپاره افغانستان هڅه کوي چې د محصولاتو د صادريدو په موخه نورې لارې ولټوي او د توکو د صادريدو په موخه نور ملګري پيدا کړي.

دسيمې هېوادونو ترڅنګ د آذربايجان هېواد کيدلی شي نړيوالو مارکيتونو ته د لارې موندنا په موخه د افغانستان يو ښه

شريک پاتې شي. په دې وروستيو کلونو کې د کابل او باکو ترمنځ اړيکې ډيرې نيردې شوي دي. د دواړو هېوادونو چارواکي هوډ لري چې له دې لاسته راغلي چانس څخه ښه ګټه پورته کړي. په همدې موخه د لاپيز لازوي پروژه په پام کې نيولې چې د افغانستان څخه اروپا ته د ترکمنستان، آذر بايجان او ګرجستان له لارې ليرد او راليرد ترسره شي.

افغانستان هوډ لري چې د آذر بايجان له لارې د اروپا مارکيت ته دننه شي او خپل محصولات ټولې نړۍ ته صادر کړي. په دې وروستيو کې د افغانستان اړيکې له ترکمنستان، قزاقستان، ازبکستان، او تاجکستان سره پراخې شوي او له آذر بايجان سره خپلې اړيکې ډيرې نيردې کړي دي. افغانستان د ترانزيت په برخه کې د آذر بايجان

ستراتيژيک موقعيت ته ډيره اړتيا لري چې د دې هېواد له لارې کولی شي، افغاني محصولات اروپا ته وليردوي او په بدل کې آذربايجان هېواد لري چې د افغانستان له لارې خپل توکي سويلي آسيا ته په آسانه توگه صادر کړي.

دمگړۍ د افغانستان او آذربايجان ترمنځ د صادراتو او وارداتو کچه ۱۴ ميليونو ډالرو ته رسيري، او له آذربايجان څخه ډيرۍ ماشينونه، خوراکي توکي او تکنالوژۍ راوړل کيږي.

افغانستان کولی شي د آذربايجان له لارې وچې، تازه ميوې او نور کرنيز محصولات چې له ښه کيفيت څخه برخمن دي اروپايي مارکيتونو ته صادر کړي او د دې ترڅنگ افغانستان به د بېلابېلو لارو څخه په گټې اخيستې سره په گاونډيو هېوادونو تکیه کړي.

اوسمهال د افغانستان تازه او وچه ميوه او زعفران په نړيوالو بازارونو کې شهرت لري او غوښتنه يې هم ډيره ده چې په ښې بې سره پلورل کيږي، خو له بده مرغه د افغانستان ډيرۍ محصولات د گاونډيو هېوادونو په نوم نړيوالو بازارونو ته وړل کيږي چې د افغان محصولاتو کيفيت يې هم له پوښتې سره مخ کړی

دی.

تردې مهاله د افغانستان ډيرۍ محصولات د پاکستان له لارې صادريږي چې کله ناکله د نا امنۍ او د اړيکو د کړکيچتيا له امله په لارو کې بند پاتې وي او بيا خپل ارزښت هم له لاسه ورکوي. خو له نيکه مرغه چارې پيل شوي چې په نږدې راتلونکې کې به افغانستان د اورگادۍ د پټلۍ په وسيله د منځنۍ آسيا هېوادونو له لارې اروپا څخه صادرات او واردات ولري.

د افغانستان دولت د آذربايجان له لارې اروپا ته د صادراتو په اړه د باکو له حکومت سره لومړني مذاکرات ترسره کړي او ځينې هوکړې هم حاصل شوي چې په نږدې راتلونکې کې به عملي شي. افغانستان ليواله دی چې ټول ليرد او راليرد بايد د ځمکې له لارې يعنې د اورگادۍ پټلۍ په وسيله ترسره کړي او که چېرې ستونزې وي بيا د بېرۍ څخه هم گټه پورته کيدلی شي، چې آذربايجان ټول دغه شونتياوې له ځان سره لري.

د اقتصادي کارپوهانو په اند له ډيرو هېوادونو سره سوداگريزې اړيکې کولی شي افغانستان د اقتصادي ودې لوړې

کچې ته ورسوي او د ترانزيت د پله په توگه افغانستان ځان بساينې ته ورسوي. د يادونې وړ ده چې تردې مهاله افغانستان څو اړخيزه هوکړه ليکونه له گاونډيو پټلۍ لرونکو هېوادونو سره نه دي لاسليک کړي، خو هيله کيږي چې ژر تر ژره اروپايي بازارونو سره د تړاو په موخه دا هوکړه ليکونه لاسليک شي، خو په عملي توگه له نړيوالو بازارونو سره تړلتيا وموندل شي. ■

حميدالله فيضي

1. www.sputniknews.com/05/06/1396
2. <https://www.pashtovoa.com/z/2344/pc55.html?p=237>
3. www.hewad.com/pashto/pnews.php/
4. <https://www.facebook.com/economicinformationofficial/posts/18/04/1396>

ورکشاپ آموزشی ثبت اعتبارات عامه در ولایات کندهار و بامیان برگزار گردید

مختلف بانک های خصوصی، مؤسسات قرضه های کوچک و نمایندگان صنعت کاران اشتراک نموده بودند.

محترم عبدالناصر سهاک معاون آمریت ثبت اعتبارات عامه در ابتدا با سخنان شان به معرفی سیستم ثبت اعتبارات عامه و سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول، تاریخچه سیستم های ثبت اعتبارات عامه و سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول و نیاز به سیستم های ثبت اعتبارات در جهان، ایجاد سیستم های ثبت اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول

نمایند.

از اینرو به تاریخ های ۲ و ۱۶ میزان ۱۳۹۶- ورکشاپ آموزشی ثبت اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول بطور جداگانه در ولایات کندهار و بامیان برگزار شدند. این ورکشاپ ها به همکاری مالی بانک جهانی تدویر گردید که هدف آنرا معرفی سیستم های ثبت اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول تشکیل میداد.

در ورکشاپ های یاد شده به تعداد ده ها تن از مدیران و کارمندان بخش های

یکی از راه های سهل سازی امور قرضه دهی و قرضه گیری در نظام بانکی، ایجاد یک سیستم منظم و واحد معلومات در مورد قرضه گیرنده گان بوده که خوشبختانه با ایجاد سیستم ثبت اعتبارات عامه تا اندازه زیادی این معضله مرفوع گردیده است. برای معرفی سیستم ثبت اعتبارات عامه و ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول برنامه های آگاهی دهی و روشن گری جریان دارد تا کارمندان بانک ها، مؤسسات مالی، تجار، متشبثین و سایر مردم از مزایای آن آگاهی حاصل

در کشور وضعیت فعلی این سیستم ها، استفاده از معیارهای بین المللی در سیستم ها، دستاوردهای هر دو سیستم، اهمیت و اهداف این سیستم ها پرداخت که مورد توجه اشتراک کننده گان قرار گرفت.

محترم عبدالناصر سهاک همچنان روی موضوعات تخنیکی سیستم ثبت اعتبارات عامه برای اشتراک کننده گان صحبت نموده و چگونگی طرز استفاده از سیستم ثبت اعتبارات عامه و عملکرد این سیستم، فراهم آوری تسهیلات سیستم ثبت اعتبارات عامه برای سکتور مالی کشور، موضوعات تخنیکی سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول در معاملات بانکی و قرضه دهی، تسهیلات سیستم ثبت حقوق رهنی بر اموال منقول و ثبت حقوق رهنی و بدیل اموال غیر منقول که قبلاً بر اساس آن در سکتور مالی و بانکی زمینه اعطای قروض فراهم میگردد را برای اشتراک کننده گان به معرفی گرفت.

در ورکشاپی که در این رابطه در زون

جنوب غرب د افغانستان بانک تدویر گردیده بود، محترم محمد نعیم اکبری آمر زون جنوب غرب د افغانستان بانک با ابراز امتنان از برگزاری این چنین ورکشاپ ها گفت که د افغانستان بانک از طرق مختلف در جهت شفافیت عرضه خدمات بانکی در نظام بانکی کشور در تلاش است که نمونه بارز آن معرفی سیستم های ثبت اعتبارات عامه است. این سیستم ها سهولت زیادی را هم برای بانک ها و هم برای متشبین بمیان آورده، زیرا بانکها با استفاده از این سیستم ها میتوانند در زمینه سوابق مشتریان معلومات مفصل بدست آورند و با اطمینان خاطر در اجرای قرضه مورد ضرورت شان اقدام نمایند و متشبین هم در موجودیت چنین سیستم های الکترونیکی و اتومات، قرضه مورد ضرورت خود را در وقت کم بدست آورند.

همچنان در ورکشاپی که در این مورد در ولایت بامیان برگزاری شده بود محترم

محمد محسن مدیر نماینده گی د افغانستان بانک در آن ولا صحبت نموده و از راه اندازی این چنین ورکشاپ ها جهت آگاهی کارمندان بانک ها و مؤسسات قرضه دهی کوچک به خوشی یادآوری نموده گفت که راه اندازی برنامه های آموزشی گامیست در جهت ارتقای ظرفیت کارمندان بانک ها، که باید تمام کارمندان بانک ها از این مزایا استفاده نموده و خود را با سیستم های جدید آشنا نمایند.

قابل یادآوریست که آمریت ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک، در سال ۲۰۰۸ به همکاری بانک جهانی تأسیس گردید که اکنون بیش از ۲۰۰،۰۰۰ مشتری شامل سیستم ثبت اعتبارات عامه گردیده اند. □

گزارش زیرک ملیا

دولت د بیوزلی د مخنیوي لپاره مټې رانغاړلي دي

خوړو او نورو اړینو توکو په پیدا کولو نه توانیږي، چې ستر لاملونه یې د کاري فضا کموالی او د مسلکي ښوونو نشتوالی دی.

په دې راپور کې له افغانستان نه د یو لک بهرنیو پوځیانو وتل، د مرستو کمېدل او د اکثر وروڼو درېدل د بې وزلی د کچې د لوړېدو عمده لاملونه ښودل شوي دي.

د افغانستان دولت په وینا په ۲۰۱۷ زیږدیز کال کې د تېرو کلونو په پرتله د سړي سر عاید کې زیاتوالی راغلی او د څیړنیزو راپورونو او مرکزي احصائی ادارې د شمېرو له مخې چې په ۲۰۱۵ زیږدیز کال کې د سړي سر عاید ۶۲۰ ډالر ښودل شوی

رامنځته کړې چې د اقتصاد، ټولنیزو چارو وزارتونه او د احصائی مرکزي اداره یې مشري پرغاړه لري. دا شورا دنده لري چې لومړی د بیوزلی د کچې کره شمیرې را ټولې کړي او له ارزونې وروسته یې د له منځه وړلو لپاره تگ لارې جوړې کړي.

دا په داسې حال کې ده چې څه موده مخکې نړیوال بانک د یوه خپاره شوي راپور له مخې لیکلي وو چې په افغانستان کې په سلو کې ۳۹ افغانان د بې وزلی تر چتر لاندې ژوند کوي.

د نړیوال بانک موندنې ښیې چې له یو میلیون او ۳ سوه زرو څخه زیات افغانان د

په هېواد کې د بې وزلی تر ټولو مهم لاملونه نا امنی، د کار نشتوالی، د سواد کموالی، نشه یې توکو کښت، ښځینه پارگي کې د زده کړو کمښت، د افغاني تولیداتو او همدا ډول د تخنیکي ښوونې او روزنې ترڅنګ د حرفوي زده کړو ټیټوالی په ګوته شوي دي. خو له نیکه مرغه اوسمهال د افغانستان دولت مټې رانغاړلي چې د بیوزلی د کچې د ټیټوالي په موخه چټکې هلې ځلې ترسره کړي.

د افغانستان دولت ژمنه کړې چې د بیوزلی د کچې ټیټولو په موخه کوټلي ګامونه پورته کړي او په همدې بنسټ یې یوه شورا

وو چې د ۲۰۱۶ زيردیز کال په ترڅ کې د سړي سر عايد ۶۹۶ ډالرو ته رسېږي چې د ۲۰۱۳، ۲۰۱۴ او ۲۰۱۵ کلونو په پرتله زياتوالی ښکاره کوي.

د نړيوال بانک په راپور کې ويل شوي چې د ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ ميلادي کلونو تر منځ په سلو کې ۳۶ افغانان د بې وزلی تر سيوري لاندې وو، خو په ۲۰۱۳ او ۲۰۱۴ ميلادي کلونو کې، دا فيصدي ۴۱ سلنې ته ورسېده. د افغانستان اقتصاد وزير هم ويلي چې په هڅه کې دي چې د بيوزلی لاملونه ځانگړي شي او بيا يې د له منځه وړو لپاره کوټلې گامونه پورته شي او د حل لپاره يې اقدام وشي.

دمگړی د افغانستان دولت د پريکړو پر بنسټ چمتوالی لري چې د بريښنا بندونو، د صنعتي فابريکو په رغولو او د نورو اقتصادي لويو او وړو پروژو په پلي کولو سره پانگې اچونې ته زور ورکړي، چې له مخې به يې کاري چاپيريال پراختيا ومومي، ډيری افغانان به له دې لارې دندې ترلاسه کړي او څه نا څه د بيوزلی مخه به ونيول شي.

د يادونې وړ ده چې لويو پروژو په لاره اچول، کرنيزې برخې ته وده ورکول، د کلو او بانډو په پراختيا سره د کار رامنځته کول، د امنيت پراخوالی، د حکومتدارۍ غځول کولی شي د بيوزلی د پراختيا مخه ډب کړي.

د تېرو کلونو په ترڅ کې د نړيوالو مرستو لپاره منظم ميکانيزم ونه کارول شو چې اوسمهال افغانستان له دې حالت سره لاس او گريوان دی. د فساد د مخنيوي ترنامه لاندې بهلا بېلې ادارې رامنځته شوې، خو تر ډيره يادې ادارې د فساد ښکار شوې، د اصلاحاتو او ملکي خدمتونو تر نامه لاندې خپلواک رياست جوړ شو چې هغه هم ونه توانيد بشپړ اصلاحات رامنځته کړي.

په هېواد کې سترې اقتصادي پروژې کولای شي د بيوزلی د کچې ډيريدو مخه ونيسي او خلکو ته د يو څوکې ډوډۍ د پيداکولو زمينه برابره کړي، له دې پروژو څخه يوه هم د کاسا-۱۰۰۰ پروژه ده، چې د روان زيردیز کال ترپايته رسيدو وړاندې به يې تدارکاتي چارې بشپړې او په عملي ډول به پيل وکړي، دا پروژه چې له قرغزستان او تاجکستان هېوادونو څخه پاکستان او افغانستان ته بريښنا راليردوي لگښت يې د ۳.۱ ميليارده ډالره په شاوخوا کې اټکل شوی، چې په پلي کيدو سره به يې په سيمه او هېواد کې په زړه او کاري فرصتونه رامنځته شي، دپته ورته د ټاپي او نورو سترو ملي پروژو يادونه کولی شو، تمه کيږي د دې پروژو په پلي کيدو سره د وگړو په اقتصادي وضعيت کې ښه والی رامنځته شي. له دې وړاندې د افغانستان د کار ټولنيزو چارو وزارت ويلي چې په دې هېواد کې د

کارموندنې کچه ټيټه او د بې وزلی کچه لوړه شوې ده، چې سترلاملونه يې د کاري فضا کموالی دی چې په دوام سره به يې ستونزې نورې هم زياتې شي.

د دې وزارت د چارواکو په وينا د بې کارۍ او بې وزلی د ستونزې د لمنځه وړلو په موخه، نوې پاليسي بشپړه شوې او د اړوندو وزارتونو او خصوصي سکتور سره هم شريکه شوې ده. د دې پاليسي په پلي کولو سره به په افغانستان کې د بيوزلی د کچې لوړوالي او روان حالت مخه څه نا څه ډب شي او د اوږد مهاله لپاره به يې د له منځه وړلو عملي تگ لارې رامنځته شي. ■

حميدالله فيضی

1. <https://pa.azadiradio.com/a/28741867.html>

2. <https://newsfirst.info/news>

3. د احصائی مرکز اداره، احصائی کالنی ۱۳۹۵ ص ۱۴-۱۶

نگاهی گذرا به دستاورد های د افغانستان بانک در شش ماه اول سال ۱۳۹۶

د افغانستان بانک در کنار وظایف اصلی خود همواره در تلاش است تا از طرق مختلف زمینه را برای بهبود یک نظام بانکی مطمئن و مصون فراهم سازد تا اعتبار ملی و بین المللی را به دست آورد. در این نوشته سعی بر آن شده است تا دستاورد های شش ماه اول سال ۱۳۹۶ به گونه اجمالی برای خواننده گان و علاقمندان ماهنامه بانک ارائه گردد.

در ماه حمل سال ۱۳۹۶ نظر به سعی و تلاش و راهکار های علمی و عملی د افغانستان بانک، افغانستان از لست خاکستری گروه اقدامات مالی بین المللی که در امر مبارزه با پول شویی و تمویل تروریزم فعالیت می نماید، خارج شد. ایجاد تعدیلات در قوانین، مقررات، رهنمود ها و طرز العمل های مبارزه با پول شویی و تمویل تروریزم مطابق به معیار های بین المللی از عوامل اند که افغانستان را در بیرون رفت از لست خاکستری گروه اقدامات مالی بین المللی کمک کردند.

د افغانستان بانک توانست با طرح و تطبیق سیاست های پولی درست و عملی، از ابتدای سال مالی ۱۳۹۶ اهداف مقداری تعیین شده خویش را برای دوره مورد نظر به صورت موفقانه بدست آورد. رشد حقیقی پایه پولی و پول در دوران بصورت عمومی زیر سقف تعیین شده (۱۲٪) قرار داشته است.

انباشت ذخایر خالص بین المللی یکی از دستاورد های بزرگ د افغانستان بانک طی بیشتر از یک دهه گذشته محسوب می گردد، ذخایر ارزی د افغانستان بانک طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ارزش ۷،۲۴۵،۶۵ میلیون دالر به ثبت رسیده است. د افغانستان بانک در ماه اسد سال ۱۳۹۶ برای بار نخست در تاریخ این نهاد، توانست به صورت مستقیم با استفاد از سیستم اندکشن در اسناد بهادار در خارج از کشور سرمایه گذاری نماید که در نتیجه این سرمایه گذاری، فایده خوبی را حصول کرد. این موضوع نشان دهنده بلند رفتن ظرفیت کاری کارمندان د افغانستان بانک بشمار می رود. استفاده از سیستم یاد شده به صورت درست و مسلکی یکی از بهترین ابزار برای ازدیاد ذخایر ارزی در کشور است.

پلان استراتژیک دوم د افغانستان بانک برای سال های (۱۳۹۶ الی ۱۳۹۹) منحصیث یک سند مهم و پویا تهیه، ترتیب و جهت بهتر شدن فعالیت ها و انسجام هر چه بهتر امور رونمایی گردیده و به دسترس شعبات مختلف د افغانستان بانک قرار گرفت. این پلان مشتمل بر هفت رکن استراتژیک از قرار (ارتقای مؤثریت سیاست پولی، اصلاح و تقویت چارچوب حقوقی، مقرراتی و نظارتی، گسترش دسترسی به خدمات مالی، افزایش کارایی

نظام پرداخت، مدیریت خطرات، ارتقای میکانیزم های محاسباتی، بودجه سازی و تفتیش داخلی، تحکیم امنیت زیربناها و بهبود سیستم مدیریت منابع بشری می باشد. این پلان تا چهار سال آینده مسیر فعالیت های د افغانستان بانک را مشخص ساخته است.

د افغانستان بانک منحصیث یگانه مرجع چاپ و نشر پول افغانی برای بار نخست پروسه جمعآوری پول های نا مناسب را که در اثر برخورد نا درست یک تعداد از شهروندان صورت گرفته بود با در نظر داشت فقره چهارم ماده ۳۹ قانون د افغانستان بانک آغاز نموده که در این میان مبلغ بیشتر از (سه میلیارد افغانی) بانکنوت های نامناسب جمعآوری و با بانکنوت های جدید تعویض نمود. با آنکه این پروسه مشکلاتی را به همراه داشت، ولی با تلاش ها پیگر کارمندان د افغانستان بانک این پروسه به موفقیت انجامیده که این خود گام مثبت است در راستای ارج گذاری به پول افغانی که نشان دهنده هویت ملی و اقتدار ملی ما است. □

زیرک ملیا

منابع: راپور آمریت سیاست پولی، راپور آمریت عملیات بانکی، مجله شماره ۱۲۱ د افغانستان بانک

د افغانستان او نړيوالو ترمنځ د تړونونو د پلي کيدلو اغيزي

کړي. د سوداگريزو راکړو او ورکړو ډيريدل د افغان مستهلكينو د عوايدو کچه لوړوي او د فقر او بيوزلي په مخنيوي باندې خورا ډير اغيز کوي.

د سويلي آسيا د آزادې سوداگري ساحوي تړون سافټا (SAFTA) موخه په سويلي آسيا کې د سوداگري او اقتصادي ودې پرمختگ ته ځانگړي شوي دي. سافټا تړون په ۲۰۰۶ کال رامنځته شو چې عمده موخه يې د سارک د هېوادونو (۱) ترمنځ د سوداگريزې تعرفې راکمول دي.

د دې تړون غړيو هېوادونو هوکړه کړې ده چې د يو بل په مالونو يا توکو باندې تعرفه راکموي، خو پرته له هغو مالونو چې د هر يو غړي

راگير هېواد دی، خو له بل پلوه بيا داسې جغرافيايي موقعيت له ځان سره لري، چې د سويلي او منځني آسيا ترمنځ د پله ارزښت يې خپل کړی دی.

د سيمې ډيری هېوادونه په ځانگړي توگه چين، هندوستان، پاکستان او د منځني آسيا ډيری هېوادونه کولی شي د افغانستان له لارې د اړتيا وړ توکو ليرد او راليرد ترسره کړي.

په وچه کې د راگير هېواد په توگه، افغانستان کولی شي د خپل ګاونډيو هېوادونو د بازارونو څخه ګټه پورته کړي. د نړيوال سوداگريز تړونونو سره يوځای والی به د اقتصادي ودې، سيمه ييز امنيت او همدا ډول سيمه ايزې همکارۍ ته لارې چارې هوارې

د نړيوالې سوداگري، اقتصادي ودې او عوايدو ترمنځ غښتلې اړيکي شتون لري. هغه هېوادونه چې د سوداگري ترسره کولو لوړې کچې ته رسيدلي، تر هغو هېوادونو ښه اقتصاد لري چې د سوداگري کچه يې ټيټه ده. که چېرې نړيوال تړونونه په سمه توگه پلي شي، افغانستان کولای شي د نړۍ او د سيمې ترمنځ ترسره کېدونکې سوداگري د لوړې کچې څخه پوره ګټه پورته کړي او همدا ډول د بهرنۍ پانګونې د لوړې کچې څخه برخمن شي، چې په پايله کې به يې افغانستان اقتصادي او سيمه ييز ټيکاو ته ورسېږي.

افغانستان که له يوې خوا په وچه کې

(۱) د سارک سازمان غړي هېوادونه: بنگلديش، بوتان، هندوستان، مالدیف، نيبال، پاکستان، سريلانکا او افغانستان.

هېواد په حساس نوملړ کې دي. افغانستان د ۲۰۱۱ کال د اګسټ د مياشتې په ۷ مه نېټه د سافټا تړون غړيتوب ترلاسه کړ.

د سافټا ټوليز سوداګريز معاملات (صادرات او واردات) د يو تريليون ډالرو شاوخوا اټکل کېږي، چې د ګردې نړۍ د سوداګرۍ ۲.۳ سلنه جوړوي. د سافټا د غړي هېواد په توګه، افغانستان به د خپلو صادراتو لپاره بازارونو ته د لاسرسي، بهرنۍ پانګونې، د خدماتو سيمه ييز يوځای والی، د نړيوالې سوداګرۍ او سيمه ييزې همکارۍ د فرصتونو څخه برخمن شي. د هندوستان هېواد د خپلې تعرفې منځنۍ حد ۲۰ سلنې څخه ۰ سلنې ته راکښته کړ. هندوستان ته ګڼ شمير افغان صادراتي توکي له محصول څخه پرته صادريږي، چې دې کار سره افغان توکي د هندوستان په بازارونو کې د لا زياتې سيالۍ جوګه شوي دي. روان کال کې لږ ترلږه ۹۰ زره ټنه تازه ميوه هندوستان او پاکستان ته صادر شوې چې کرنيزې برخې کارکونکو ته يې هيلې پيدا کړي چې هندوستان ته د کرنيزو محصولاتو په صادريدو سره به د دوی په عوايدو کې بدلون رامنځته شي.

د افغانستان او هندوستان ترمنځ د هوايي دهليز له پرانيستېدو مخکې په هندوستان کې د افغان توکو بيه ۲۰ سلنه لوړه وه او له همدې کبله يې صادراتي توکو نشو کولی د هندوستان په بازارونو کې سيالۍ وکړي.

د سافټا هېوادونو کې تر ټولو ستر اقتصاد د هندوستان دی، چې د ټوليز وارداتو ۸۳ سلنه جوړوي. د بوټيان او نيپال هېوادونه په خورا زيات ډول د هندوستان د هېواد څخه په وارداتو باندې بسيا دي. افغانستان شاوخوا خپل ۲۵ سلنه واردات د سافټا هېوادونو څخه ترسره کوي. د سافټا د بازار څخه تر ټولو ستر واردونکي هېوادونه نيپال، سريلانکا او بنگلديش دي چې د خپلو وارداتو زياته برخه يې د هندوستان د هېواد څخه ترسره کوي.

د آڼټا تړون په دواړو هېوادونو يعنې افغانستان او پاکستان کې سوداګريز او ګمرکي چارې په سرحدي پولو باندې د کړنلارو د ساده کولو او معياري کولو له لارې کوي.

د آڼټا تړون سره به پاکستان وکولای شي چې د مرکزي آسيا او ايران بازارونو ته لاسرسي پيدا کړي. تر ټولو مهمه داده چې د آڼټا تړون د دواړو هېوادونو لپاره د ترانزيت په

لګښت کې کموالی راولي. په داسې حال کې نړيوالو تړونونو په بشپړو پلي کولو ټينګار کېږي چې افغانستان اوس په لټه کې دی چې د ورېښمو او لاجوردو د لارو په بيا رغولو سره خپل محصولات ټولی نړۍ ته صادر کړي او له همدې لارې نړيوال اړين توکي خپل هېواد ته راوړي. □

1. سوداګرۍ وزارت، د افغانستان سوداګريزه کتنه، ۲۰۰۹-۲۰۱۳، ص ۱۸-۱۴.
2. <http://archive.mashal.org/content.php?c=maqalaat&id=00461>
3. <http://8am.af/pashto/gaz-project/-3-milliard-meter>
4. <http://www.afghanzariza.com/dari/article/articleprint>

د مخابراتو وزارت د سړکال تر پایه ۱۶میلیارده افغانۍ لاسته راوړي

د افغانستان د مخابراتو وزارت وايي چې د سړکال په لومړیو شپږو میاشتو کې یې له اتو میلیاردو افغانیو څخه زیات عواید لاسته راوړي چې د تېر کال د همدې مودې په پرتله دوه میلیارد افغانۍ زیاتوالي ښيي.

د دغه وزارت ویاند نجیب ننگیال وویل، د سړکال تر پایه به څه باندې ۱۶ میلیارد افغانۍ لاسته راوړي چې تېر کال دا رقم ۱۴ میلیارد افغانۍ وو. نوموړي زیاته کړه: "سړکال چې زمونږ مالي کال لا ختم نه دی، مونږ اته میلیارد او اته سوه میلیونه افغانۍ لاسته راوړي." چې دغه عواید یې د مخابراتي خدمتونو او افغان پوست څخه ترلاسه کړي دي.

له دوه زره لومړي میلادي کال را وروسته، د پست سکټور ته د دولت د پاملرنې له امله په پستي چارو کې د پرمختګونو ترڅنګ، یاد سکټور د دولت عواید هم لوړ کړي دي.

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ سرپرست وزیر ښاغلي شهزاد گل آریوبي وویل، هڅې ګړندۍ شوي چې د دولت د جوړو شویو پلانونو له مخې، د هېواد پستي سیستم معیاري، خوندي او ګړندۍ شي.

ښاغلي آریوبي زیاته کړه: "سړ کال افغان پست شاوخوا ۸۰۰ میلیونه افغانۍ عواید کړي او که د پست د خصوصي شرکتونو عواید هم ورسره جمع کړو، نور هم زیاتېږي، هڅه کوو چې خلکو ته ډاډمن او پرته له ستونزو خدمتونه وړاندې کړو، دغه

شان هڅې کوو سیستم یې آنلاین کړو چې خلک پست ورکړي او ووبني چې چېرته رسېدلی او باوري شي چې نه دی ورک شوی، دغو مسئلو ته مو ځانګړی پام کړی دی."

د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت د معلوماتو له مخې، تېر کال دغه عواید ۴۵۰ میلیونه او دوه کاله مخکې ۱۵۰ میلیونه افغانۍ وو. په افغانستان کې د پست لومړني خدمات د امیر شیرعلي خان د واکمنۍ پرمهال پیل شول، هغه وخت دا خدمات په عنعوي ډول په لږو امکاناتو او په ځنډ خلکو ته رسېدل، خو د وخت په تېرېدو سره یې پرمختګ وکړ. افغانستان د پست د نړیوالې ټولنې په ۲۰۰ غړو کې شامل هېواد دی چې اوسمهال د یو شمېر نړیوالو پستي شرکتونو سره اړیکې او معاملې لري او له هېواد نه بهر هم خلکو ته خدمتونه وړاندې کوي.

سرچینه: آزادې راډیو، ۲۴، ۱۳۹۶

خط لوله ګاز تاپی تا چهار ماه آینده به مرز افغانستان می رسد

میرویس ناب، سفير افغانستان در ترکمنستان در گفتوګوی ویژه با تلویزیون ۱ گفت که خط لوله ګاز پروژه ګاز تاپی تا چهار ماه آینده به مرز افغانستان می رسد. به ګزارش افغان نیوز، کار ساخت این پروژه در ترکمنستان در دو مرحله، انکشاف معدن و ساخت خط لوله ګاز، تا چهار ماه آینده تکمیل می شود و به مرز افغانستان می رسد.

این پروژه که ۳۳ میلیارد متر مکعب ګاز را توسط لوله به درازای ۱۸۱۴ کیلومتر از آسیای مرکزی به جنوب این قاره انتقال «

دولت در "پیش‌بینی بهار" خود میزان رشد تولید ناخالص ملی را برای سال جاری ۵.۱ درصد و برای سال آینده ۶.۱ درصد برآورد کرده بود.

بریکته تسیریس، وزیر اقتصاد آلمان، در جمع خبرنگاران گفت: «وضعیت اقتصاد آلمان خوب است». او تاکید کرد که دولت جدید آلمان هم باید این روند مثبت را ادامه دهد.

خانم تسیریس اظهار داشت که اقتصاد آلمان در حد قابل توجهی رشد کرده و در سال‌های آینده نیز تغییری در این وضعیت به وجود نخواهد آمد. به همین دلیل میزان سرمایه‌گذاری‌های شخصی در این کشور افزایش چشمگیری یافته است.

دولت آلمان پیش‌بینی می‌کند که پیامدهای روند فعلی، کاهش درصد بیکاری، افزایش دستمزدها و رشد مصرف کالاهای داخلی و وارداتی خواهد بود.

دولت همچنین اطمینان دارد که با بهبود اقتصاد کشورهای دیگر، صادرات آلمان افزایش و در مقابل واردات این کشور کاهش خواهد یافت. □

<http://www.dw.com/> / افزایش مجدد رشد اقتصادی - آلمان / ۹۱۳۵۷۸-۴۰a

تاریخ ۱۱ اکتوبر ۲۰۱۷

خواهد داد، کار ساخت آن تا پایان سال ۲۰۱۹ تکمیل خواهد شد. هزینه مجموعی آن بالغ بر ۱۰ میلیارد دالر است که ۸۵ درصد آن از سوی ترکمنستان و ۱۵ درصد دیگر از سوی افغانستان، پاکستان و هند پرداخته می‌شود. تاپی در افغانستان از ولایت‌های هرات و فراه در غرب افغانستان و هلمند و قندهار در جنوب کشور می‌گذرد. دولت برای تأمین امنیت آن یک واحد ویژه هفت هزار نفری را ایجاد می‌نماید.

مبین ساولات رئیس سیستم گاز دولتی پاکستان که در پروژه خط لوله گاز تاپی شامل است، به روز جمعه به آژانس خبرگزاری رویترز گفت که از لحاظ مالی کار تمویل پروژه انتقال گاز از ترکمنستان به افغانستان از طریق پاکستان و هند که از دیر زمانی به تعویق افتاده بود، در آخرین مرحله قرار دارد. افغانستان سالانه حدود چهارصد میلیون دالر امریکایی بابت ترانزیت و دیگر عواید جانبی، بدست می‌آورد و همچنان بین هفت تا هشت هزار افغان به کار گماشته خواهند شد.

منابع: سپوتنیک نیوز و افغان نیوز سه شنبه ۱۱ میزان ۱۳۹۶

افزایش مجدد رشد اقتصادی آلمان

اقتصاد آلمان در سال جاری و سال آینده میلادی بیش از آنچه انتظار می‌رفت، رشد خواهد کرد. این روند به کاهش شمار بیکاران و افزایش سرمایه‌گذاری و مصرف داخلی می‌انجامد.

بتاریخ ۱۱ اکتوبر دولت آلمان اعلام کرد که رشد تولید ناخالص ملی در سال جاری میلادی (۲۰۱۷) دو درصد و در سال آینده ۱/۹ درصد خواهد بود.

اسلامي بانکدارۍ

عبداللہ بیدار

د ټولو ناظر ادارې آپیت سوپر وایزر

عبارت وو، تر څو په غړیو هېوادونو کې د پروژو څخه خپل ملاتړ اعلان کړی. په ۱۹۸۳ زیږدیز کال کې د اسلامي

پرمختګ کړی وو. په ۱۹۷۵ زیږدیز کال په دې کې د پرمختیایي اسلامي بانک بنسټ ډېره کیښودل شوه، په ۱۹۷۷ زیږدیز کال کې الفیصل بانک سوډان کې جوړ شو او په ۱۹۷۹ زیږدیز کال کې د بحرین اسلامي بانک او داسې نور اسلامي بانکونه جوړ شول. د اسلامي پرمختیایي بانک بنسټیزه موخه په اجتماعي او اقتصادي برخو کې پرمختګ وو چې یوه بنسټیزه موخه یې د سهامی سوداګریزو موسساتو کې ګډون څخه

اسلامي بانکدارۍ هغه بانکوالي ته ویل کیږي چې ټولې کړنې یې د اسلامي قوانینو او اصولو سره برابرې وي یا اسلامي بانکدارۍ د سود څخه پاکې بانکدارۍ ته وايي.

د اسلامي بانکدارۍ د بنسټ ډېره د لومړي ځل لپاره په ۱۹۶۳ زیږدیز کال کې د احمد النجار په مشرۍ په مصر کې په ابتدایي بڼه رامنځته شوه چې د وخت په تیریدو سره یې پرمختګ وکړ او په نورو اسلامي هېوادونو کې یې هم وده او

بانکداری د بنسټ ډبره په مالییزیا کې کینودل شوه، همدارنگه د مالییزیا پارلمان د اسلامي بانکداری قوانین تصویب کړل. په ۱۹۸۵ زیږدیز کال کې د اسلامي هېوادونو د فقهې شورا یا Organization of the Islamic Conference رامنځته شوه. همدارنگه په ۱۹۹۱ زیږدیز کال کې د حساب ورکوونې او تفتیش اسلامي مالي موسسه یا The Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions تاسیس شوه، دا سازمان یو مشورتي سازمان دی چې د اسلامي بانکداری معیارونه وضع کوي. په ۲۰۰۲ زیږدیز کال کې د اسلامي مالي خدمتونو موسسه The Islamic Financial Services Board (IFSB) په مالییزیا کې رامنځته شوه چې موخه یې د اسلامي صنعت ټینګښت وو. په ۲۰۰۵ زیږدیز کال کې د مالییزیا بورډ همدا معیارونه د اسلامي موسساتو د تطابق د چارچوب سره معرفي کړل چې اوس یې دومره پرمختګ کړی چې د نړۍ ډیر لوی بانکونه اسلامي محصولات عرضه کوي. په دې وروستیو کې اسلامي بانکداری د مالییزیا او انډونیزیا هېوادونو له لوري غرب ته غځیدلې. په ۱۹۷۵ زیږدیز کال کال کې د دې صنعت ارزښت په سلگونه زره امریکایي ډالرو ته ورسید. داسې تمه کېږي چې اسلامي بانکداری به په نږدې راتلونکې کې زیات پرمختګ وکړي او په ۲۰۱۵ زیږدیز کال کې به تر دوه تریلیون

امریکایي ډالرو ورسیري. پنځوس کاله مخکې اسلامي بانکداری یوه هیله وه خو اوس د ډیرو پلټنو او کوشنونو په پایله کې اسلامي بانکداری نه یوازې منځ ته راغله، بلکې یوه بریالی لاره هم ده او د کار اغیزمنتوب یې هم زیات دی چې یو شمیر اسلامي بانکونو په بېلابېلو اجتماعي او اقتصادي ټولنو کې په کار پیل کړی چې په مختلفو هېوادونو لکه انډونیزیا، سوډان، مالییزیا، ایران، بحرین، پاکستان او داسې نورو هېوادونو کې د سوادګریزو بانکونو د بدیل لپاره بسنه کوي. د یادونې وړ ده چې غیر اسلامي هېوادونه په ځانګړي ډول د غرب ډیرۍ هېوادونه د اسلامي بانکداری تر تاثیر لاندې راغلي او تر ډیره د اسلامي بانکداری څخه ګټه اخلي چې اوس اسلامي بانکداری ځانته یو نړیوال پیژندګلوی غوره کړی ده چې شاوخوا د نړۍ د نفوسو یو پر پنځمه برخه وګړي اوس د اسلامي بانکداری نظام ته غوره والی ورکوي چې بیلابیل مالي خدمات او محصولات د پیرودونکو لپاره وړاندې کوي. د اسلامي بانکداری د نظام منځ ته راتګ څخه څو لسیزې تیرې شوي او په بېلابېلو هېوادونو کې د اسلامي بانکداری څخه خلک خوښ دي او د دې وخت رارسیدلی چې دا تجربه په افغانستان کې هم په پلي کولو سره بریالی ثابتیدلی شي.

د اسلامي بانکداری غوره والی

۱- برابروي: د اسلامي بانکداری بنسټ پر عدل او برابروي ولاړ دی او د پیسو

ورکوونکې (Depositor) او پانګه اچونکې (Investor) ترمنځ پوره برابروي له اصل څخه کار اخیستل کېږي، تر څو په راتلونکې کې د دوی تر منځ کومه ستونزه رامنځته نشي. دا په دې مانا چې ګټه او تاوان یې سره شریک دي، خو په دودیزه بانکداری کې انفلاسیون په نظر کې نه نیول کېږي، دا په دې مانا چې د ورکول شوې ګټې د پیسو ارزښت د پخوا په نسبت ډیر کم شوی وي، خو په اسلامي بانکي سیستم کې د دواړو خواو ګټه او زیان په نظر کې نیول کېږي.

۲- ګټور توب: په اسلامي بانکي سیستم کې تمویل (Finance) د کار یا پروژې پر ګټور توب ولاړ دی او یوازې هغو پروژو کې پانګه اچونه تر سره کېږي کومو کې چې زیاته ګټه وي، ځکه چې بانک خپله په ګټه او زیان کې شریک دی که کومه پروژه کې ګټه ونه شي، نو بانک ته هم کوم څه په لاس نه ورځي. په اسلامي بانکي سیستم کې بانک ځان مکلف بولي چې داسې پروژو کې پانګه اچونه وکړي چې زیات نه زیاته ګټه ترلاسه کړي.

۳- اقتصادي پیاوړتیا: څرنگه چې په اسلامي بانکي سیستم کې د پیسو برابروي (Deposit) او د پیسو په کار اچول (Investment) د ګټې او تاوان د شریکولو پر بنسټ ولاړ دی، نو ځکه پورونه (Liabilities) او شتمني (Assets) دواړه بدلون منونکي دي او

ثابت بڼه نلري چې په دې کې تل تعادل او برابروالي ټينگ وي. اسلامي بانکي سيستم کې ګټه او تاوان سره شريک دی، نو بانک کوبښن کوي په داسې پروژو کې پانګه اچونه وکړي، تر څو زياته ګټه ترلاسه کړي.

۴- اقتصادي پرمختګ: اقتصادي پرمختګ هغه وخت ممکن دی چې د نوې او پرمختللي تکنالوژي، بشري قوې او يا د بلې داسې قوې څخه کار واخيستل شي چې د هغې په مرسته د يو هېواد وسايل په ښه توګه استعمال شي، تر څو توليد زيات شي او د خلکو د ژوند کچه لوړه شي. د نوې او پرمختللي تکنالوژۍ او د توليد د نويو لارو پيدا کول ډيرو تجربو او زيات لګښت ته اړتيا لري، او ورسره د تاوان احتمال هم شته ځکه ځينی وخت نوي توليد شوي توکي ښه بازار نلري او يا ښه کار نه ورکوي.

پورته ذکر شويو دلايلو له امله توليدونکې د نوي توکو توليد ته د تاوان له ويرې زړه نه ښه کوي او نه غواړي چې په دې برخه کې پانګه اچونه وکړي ځکه که چيری تاوان وکړي، نو بانک ته به هرومرو تاوان ورکوي، خو په اسلامي بانکي سيستم کې ګټه او تاوان شريک دي، نو متشبهين په ډاډه زړه په نويو پروژو کې پانګه اچونه کوي، ځکه د بانک او پانګه اچونکي ترمنځ ګټه او تاوان شريک دی.

۵- کاروباري اخلاق: د اسلامي بانکدارۍ يو مهمه ځانګړنه د کاروباري اخلاقو

ارزښت ساتل دي. دا په دې مانا چې په اسلامي بانکدارۍ کې د توکو په توليد کې حلال او حرام چې د اسلام له نظره مهم دي په نظر کې نيول کيږي. د بانکدارۍ په کړنو کې اخلاقي ارزښت د اسلامي بانکونو څخه نشي جلاکيدلی، اسلامي بانکې سيستم د اعتبار ښه والی او د سود سلنه معيار نه ګڼي بلکې د هغې پر ځای دوی بايد اسلامي اخلاق په نظر کې ونيسي، په اسلامي بانکي سيستم کې بل ښه والی دا دی چې اقتصادي اغيزمنتوب په نظر کې نيسي، تر څو د بانک پيسې په ناوړه کاروبارونو کې په کار وانه چول شي.

۶- د اړيکو ساتل: د اړيکو ساتل د اسلامي بانکدارۍ بنسټ جوړوي، نو له همدې کبله بانک د خپلو امانت اېښودونکو او پور اخيستونکو سره هر وخت په اړيکه کې وي او دوی ته لازمي مشورې ورکوي، ترڅو ښه او معياري خدمتونه ترسره کړي، خو په دوديز بانکي سيستم کې بانک يوازې د خپلې ګټې سره سروکار لري، اسلامي بانکي سيستم د يو ښه ستراتيژيک تحليل څخه وروسته د دې لپاره چې خپل امانت اېښودونکو ته ښه ګټه ورکړي، اسلامي بانکونه تل په دې هڅه کې دي چې هغه خنډونه او ستونزې چې د هغو خلکو تر منځ چې سپما کوي او د هغو خلکو چې پانګه اچونه کوي له منځه يوسي او دوی رېښتيني بازار ته نږدی کوي.

اسلامي بانکدارۍ په لاندی اصولو باندې

ولاړه ده:

- د سود پر اساس د راکړې او ورکړې نشتون.
- په اقتصادي راکړو او ورکړو کې د ظلم مخنيوی.
- د اسلامي ټيکس يا زکات پېژندنه.
- د حلال او حرام پېژندنه.

اوس مهال په ګران هېواد افغانستان کې شاوخوا ۱۶ سوداګريز بانکونه فعاليت کوي چې په ځينو بانکونو کې اسلامي بانکدارۍ د يوې کړکۍ څخه ترسره کيږي که چيرې د افغانستان بانک داسې يو ګام پورته او اسلامي بانکي سيستم رامنځته کړي، نو يقين لرم چې انشاءالله ډير زر به نه يوازی زموږ بانکي سکتور پياوړی شي، بلکې اقتصادي برخه کې به هم د زيات پرمختګ لامل شي او هغه کړکېچونه چې ګران هېواد ورسره مخ دی تر ډيره بريده ترمنځه ولاړ شي. □
اخيستنۍ:

1. http://www.theislamicbanker.com/history_islamic_banking/
2. http://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_banking
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_banking_in_Malaysia
4. https://ps.wikipedia.org/wiki/اسلامی_بانکوالی

برق آفتابی و بادی

بهترین گزینه برای خود کفایی برق کشور

در سال‌های اخیر میزان تقاضای برق در کشور به شکل سریعی رو به رشد بوده است. این موضوع فرصتی است برای سرمایه‌گذاران کشور تا آنها در این بخش سرمایه‌گذاری نموده و میزان برق را توسط سرمایه‌گذاری‌های خویش افزایش داده و ضامن رفاه بیشتر جامعه گردند. در حال حاضر میزان مصرف برق در مقایسه به مصرف چوب و نفت بسیار ناچیز است، اما نقش آن در توسعه اقتصاد کشور حیاتی پنداشته می‌شود و در ضمن می‌تواند فشار را بالای سایر مواد سوخت از قبیل گاز و نفت نیز کاهش دهد.

افغانستان کشوری است که گزینه‌های مختلف را جهت تأمین تقاضای روز افزون برق روی دست دارد، که می‌تواند از تولید برق تجدید پذیر مخصوصاً برق آبی، آفتابی، بادی و یا هم با تأسیس نیروگاه‌های فوسیلی مخصوصاً گازی

استفاده نموده و مشکل خود را مرفوع سازد. این کشور سر از آغاز سال ۲۰۱۸ در هر سال حدود ۳۰۰ میگاووات برق بادی و آفتابی بر تولید برق خود می‌تواند اضافه نماید.

سرمایه‌گذاری‌ها روی افزایش برق بادی و آفتابی در آینده یک تصمیم بجا و معقول خواهد بود، زیرا سرمایه‌گذاری بالای تولید برق بادی و آفتابی نسبت به سایر تکنالوژی‌ها در دراز مدت منفعت بیشتر داشته و یک سرمایه‌گذاری مصون شمرده می‌شود.

کاهش روز افزون هزینه‌های سرمایه‌گذاری، لوازم توربین‌های بادی و آفتابی و بالا رفتن مؤثریت این تکنالوژی‌ها سبب شده تا هزینه تولید برق با این شیوه بسیار کاهش یابد. امکان آن وجود دارد که تا سال ۲۰۲۰ تولید برق از نور آفتاب در سراسر جهان نسبت به تولید برق از

ذغال سنگ ارزان تر و اقتصادی تر تمام شود.

بر اساس گزارش نهاد Sierra Club ارزش بازار برق رسانی بغیر از تمدید لین برق در جهان تا سال ۲۰۳۰ حدود ۱۲ میلیارد دالر تخمین شده است، یکی از خوبی‌های تولید برق آفتابی و بادی در این است که در این سیستم روند دسترسی به برق در مناطق محروم خیلی‌ها آسان بوده و به سرعت تطبیق می‌گردد، زیرا آفتاب در همه مناطق کشور بدون کم و کاست می‌تابد و باد هم به سرعت تمام در تمامی نقاط کشور می‌وزد. بناءً در هر جای که آفتاب و باد است برق هم به سهولت و به سرعت تمام تولید می‌گردد. در صورت تحقق این سیستم ما منتظر نصب و تمدید لین برق نمی‌باشیم.

همچنان در صورت تولید برق از نور آفتاب و سرعت باد تولید برق هزینه‌

اجتماعي نداشته و در بدل توليد هر كيلووات ساعت برق که از آفتاب و باد توليد می گردد، تأثیرات سوء بر محیط زیست نداشته و بیشترین نفع اقتصادی را دارد. از طرف دیگر تغییر و پیامد های ناگوار اقلیمی مانند کاهش برف که سبب کمی آب می گردد یا هم افزایش برف که سبب وارد شدن خساره به پایه های برق می گردد، تأثیر خاصی بالای برق آفتابی و بادی نخواهد داشت. در مقابل این تغییرات بالای بند های آبی تأثیر فوق العاده دارد. در حال حاضر در حدود ۸۰ درصد برق کشور از برق وارداتی، ۱۷ درصد آن برق نیروگاه های آبی و ۳ درصد آن از طریق نیروگاه های برق حرارتی تأمین می گردد، تا حال سهم توليد برق از نیروگاه های آفتابی و بادی نا چیز است.

در این اواخر دولت افغانستان اعلان کرده که قرار است حدود ۲۰۰۰ میگاووات برق تا چند سال آینده در داخل کشور توليد گردد، سرمایه گذاری روی دستگاه های توليد برق از منابع نور آفتاب و سرعت باد برای تأمین تقاضای روز افزون برق در افغانستان امر حتمی و ضروری بوده و نقش حیاتی را در تأمین تقاضای روز افزون برق دارد و افغانستان از این طریق می تواند به یک کشور پیشتاز برق و قابل تجدید در سطح منطقه بدل گردد و با تجارت برق با کشور های همسایه، روابط اقتصادی را با کشور های همسایه بهبود

خواهد یافت.

سرمایه گذاری روی توليد برق تجدید پذیر یک گام نیک در کشور پنداشته می شود، زیرا به دلیل کمبود انرژی برق مردم و شرکت های تولیدی برق با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می نمایند. هر چند واردات برق از کشورهای همسایه در کوتاه مدت توانست بخشی از مشکلات مردم را تا حدی رفع نماید، اما در سطح کل وابستگی های ما را بخاطر برق وارداتی به کشور های همسایه بیشتر ساخت. بر اساس بعضی آمار افغانستان از سال ۲۰۰۳ تا حال ۱.۳ میلیارد دالر را صرف خرید برق وارداتی نموده که ضربه بزرگ به اقتصاد کشور شمرده می شود. زیرا وابستگی کشور به برق وارداتی یک چالش عمده استراتژیک به افغانستان محسوب می گردد، که به مرور زمان تبعات سوء دیگر اقتصادی نیز خواهد داشت. افغانستان در طول یک سال بیشتر از ۳۰۰ روز هوای آفتابی داشته، در جریان یک سال آفتاب در آن در حدود ۲۵۰۰ - ۳۵۰۰ ساعت می درخشد. انرژی آفتابی در کشور از جمله انرژی قابل تجدید ارزان و غیر مضره بوده، در حفظ محیط زیست نیز نهایت مؤثر می باشد.

برق آفتابی یا "Solar Power" از یک دهه بدینسو در افغانستان رواج یافته است. این انرژی در کنار اینکه با دوام و مطمئن بوده، از آلوده گی هوا نیز جلوگیری می کند و به محیط زیست کمک

نموده و از نابود شدن منابع طبیعی چون جنگلات جلوگیری و به کم مصرف شدن تیل و گاز کمک می کند.

اولین پروژه توليد برق از انرژی آفتابی به ظرفیت ده میگاووات برق آفتابی، در یک همایش سرمایه گذاری به همکاری وزارت انرژی و آب، موسسه برشنا و اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا به تاریخ ۲۳ / ۱۱ / ۲۰۱۵ در شهر عمان امارات متحده عربی برگزار شد، در این همایش به تعداد ۴۸ سرمایه گذار و نماینده های شرکت های انرژی بیش از ۱۰ کشور جهان در آن شرکت نموده بودند. قابل یاد آوری است که ۱۰ میگاووات برق توليد شده این پروژه در خدمت سرمایه گذاران خصوصی قرار می گیرد. ■

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

1. <http://mfa.gov.af> / سایت وزارت امور خارجه / اعلامیه مطبوعاتی / تاریخ نشر ۲۴/۱۱ / ۲۰۱۵ / خبر نامه شماره : ق-۳
2. <https://www.darivova.com>
3. <http://af.farsnews.com> / سولر روشنایی خانه ها در کشوری که ۳۰۰ روز آن آفتابی است / تاریخ نشر ۱۹/۳/۱۳۹۴
4. <http://www.bbc.com/persion/Afghnasistan-40752829> / پذیر، امید جدید برای افغانستان / نویسنده فرهاد عصیان : روز نامه نگار زیست محیطی در مزار شریف / تاریخ نشر : ۶ میزان ۱۳۹۶

د افغانۍ پیسو دود؛

د هغه د مبادلوي

ارزښت پیاوړتیا

د افغانستان بانک د دري دیرشمې مادې په اساس د افغانستان رایجې پیسې او پولې واحد افغانۍ دي او د افغانستان بانک او قانوني اجرات کوونکو ادارو له مسئولیتونو څخه یو هم په ټول هېواد کې د ملي پیسو په توګه د دې پیسو لا دود ګڼل کیږي.

د افغانستان بانک د افغانۍ پیسو د دود (ترویج) په موخه هڅه کوي څو د مختلفو اېزارونو له لارې د افغانۍ پیسو لا دود د خلکو په منځ کې ترغیب او تشویق کړي، ځکه چې ملي پیسې د ملي یووالي سمبول او زموږ د هېواد او خلکو د ملي اقتدار نښه ګڼل کیږي او باید ورڅخه په ټولو داخلي معاملو، راکړو او ورکړو کې ګټه پورته شي.

د هېواد د اقتصادي هویت د تثبیت تر څنګ، په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانۍ پیسو څخه استفاده د خلکو د شخصي معاملو په ګټه هم

تمامیږي. ځکه د افغانۍ مبادلوي ارزښت په څو تیرو کلونو کې د سیمې په کچه او هم په نړیواله کچه یو له باثباته پولې ارزښتونو څخه شمېرل کیږي چې په طبیعي توګه د ټولنې د اقتصادي برنامو په ټیکاو کې ګټور رول لري او حتی له افغانۍ پیسو څخه ګټه اخیستنه، د دې پیسو د لا ټینګښت لامل هم کیدای شي.

که څه هم د افغانستان په هره برخه کې د افغانستان بانک د سیمه ایزو زونونو لخوا له بیلابیلو لارو د افغانۍ پیسو دود پلي شوی دی، خو سره له دې هم په ځینو سیمو کې راکړې او ورکړې په بهرنیو اسعارو باندې ترسره کیږي چې باید د افغانیو د ثبات په پام کې نیولو سره ټول هېوادوال په خپلو راکړو او ورکړو کې د بهرنیو پیسو په ځای له خپلو ملي پیسو څخه، له فشاره او جرمې پرته کار واخلي.

د دې کار په سراسري پلي کولو کې د ټولو خلکو هڅو او هاند ته، جدي او قوي اړتیا لیدل کیږي، څو خلک د نورو خدماتو ترڅنګ، د افغانۍ پیسو په دودولو کې خپل مسئولیت درک او خپلې ملي پیسې لادود او پیاوړې کړي. د اسعار له کارولو څخه مخنیوی او له هغه سره مبارزه او همدارنګه له ملي پیسو څخه د هېواد د مبادلې د قانوني وسیلې په توګه کار اخیستل زموږ د ټولو مسئولیت دی.

په اقتصادي معاملاتو کې د افغانۍ پیسو ترویج نه یوازې د دې پیسو مبادلوي ارزښت زیاتوي، بلکې د افغانستان د پولې سیستم د لا ښه کیدو لامل کیږي او په پایله کې په اقتصادي ټیکاو کې اغیزمن واقع کیږي. ■

یما عفیف

آموزش مسلکی و فنی جوانان، سطح بیکاری را کاهش میدهد

آموزش تعلیمات فنی، مسلکی و حرفوی بهترین وسیله مؤثر خود کفایی برای جوانان، زنان و بزرگ سالان بوده و آنها را قادر می سازد تا از دام فقر و تنگدستی نجات یافته و در رفاه جامعه و رشد اقتصادی کشور سهیم شوند.

تعلیمات فنی و حرفوی به تنهایی نمی توانند مشکل بیکاری و عواید کم را برطرف نمایند. بناً تعلیمات فنی و حرفوی باید جوابگوی نیازمندی های فنی و حرفوی و قابلیت ها در بازار کار را داشته

و شایستگی های ضروری و انکشاف اقتصادی را مهیا سازد.

در ساخت و ساز برنامه های فنی و مسلکی لازم است تا وزارت های معارف، تحصیلات عالی، مالیه، اقتصاد، انکشاف شهری، احیاً و انکشاف دهات، معادن، صحت، تجارت، ترانسپورت، مخابرات، اطلاعات و فرهنگ، کار و امور اجتماعی و شهدا و معلولین، امور زنان، جامعه مدنی، مراکز تربیوی محلی، سکتور خصوصی و سایر بخش های ذیربط ملل

متحد همکاری و هماهنگی داشته باشند.

در افغانستان ارقام تخمینی حاکی از آن است که نصف کودکان کشور از مکتب محروم هستند، لازم است تا برای رهایی آنها از این مصیبت، برنامه های آموزشی انعطاف پذیر تخنیکی و مسلکی فراهم شود، تا آنها بر اساس علاقمندی شخصی شان، با در نظر داشت نیاز های بازار، حرفه های مسلکی را بیاموزند. آموزش برنامه های مسلکی و حرفوی برای کودکانی که از مکتب باز مانده اند، زمینه

میده‌د تا مهارت های لازم را برای استخدام و اشتغال خود بدست آورند و در ضمن راه پیشرفت آنان در سیستم تعلیمی و تحصیلی بیشتر باز خواهد شد.

اگر تعلیمات مسلکی روی توسعه زیرساخت ها مانند: مولدیت سکتور زراعت، استخراج معادن، توسعه روستایی، رشد اقتصاد محلی، خدمات و ... استوار گردد، دامنه توسعه اقتصادی در کشور بگونه روزافزون وسعت خواهد یافت.

افغانستان که در میان کشور های همسایه از لحاظ جمعیت یکی از جوان ترین کشور ها بوده و افراد دارای سن ۱۵ سال و یا اندکی کمتر از آن بیشتر از ۵۰ درصد جمعیت این کشور را تشکیل می دهد. در مناطق روستایی این کشور، نفوس به سرعت رشد می کند، فشار بر منابع مختلف در این کشور، نبود ارائه خدمات بهتر، عدم مشاغل پایه دار همه مسائلی اند که بر شانه های باشنده گان غیر مسلکی این کشور سنگینی می نماید.

در صورت تحقق دانش مسلکی و فنی سطح پائین بیکاری های کامل، یا کار های نیمه روز، شغل های با کیفیت پائین، کار های با درآمد ناکافی که تقریباً نیمی از افراد شاغل، به آن مواجه هستند از بین رفته، اقتصاد مردم رشد می نماید و زنده

گی مردم بهبود می یابد. موانعی در برابر دسترسی جوانان به بازار کار همیشه وجود داشته و بیشتر کار گران جوان از شبکه های غیر رسمی به عنوان کانال کار استفاده می نمایند، اکثر اوقات آنها مجبور اند تا کار های بی ثبات شاگردی یا سایر مشاغل مؤقت را عهده دار شوند.

بر اساس بعضی آمار وارد شونده گان جدید بازار کار کشور در حال حاضر در حدود ۵۰۰ هزار فرد ۱۶-۱۸ ساله می باشد، که طی پنج سال آینده رقم این گروه به ۷۵۰ هزار و تا ۱۰ سال دیگر به ۱.۲ میلیون نفر خواهند رسید.

در افغانستان همه ساله تقاضای کارگر ماهر در حال رشد بوده، بیشتر کارفرمایان می گویند که جای تعداد از مشاغل به دلیل عدم موجودیت افراد دارای مهارت کافی، در کشور خالی بوده و آنان مجبور اند، به دلیل عدم موجودیت کارگران ماهر داخلی، کارگران ماهر خارجی را استخدام نمایند.

بناءً تعلیمات مسلکی در کشور باید نیازمندی های سکتور های تولیدی مانند ساختمان، تجارت تشبثات، صنایع و انرژی، هوتلداری، سیاحت، توریسم، صحت، محیط زیست و ... بخش های اقتصادی را که توانایی اشتغال زایی را دارند، پاسخگو باشد. درجه دوم بودن

تعلیمات مسلکی باید از اذهان مردم پاک گردد تا سیستم آموزشی و تعلیمات تخنیکی با اتکاء بر بهترین تجربه های جهانی به سوی معیاری شدن به پیش رود و پاسخگوی نیازمندی های جامعه باشد. ■
منابع:

1. Molsamd.gov.af / تاریخ نشر: ۲۶ ثور ۱۳۹۶
2. www.germancooperation-afghanistan.de / تاریخ نشر / ۱۳ / ۱۲ / ۱۳۹۲
3. www.unesco.org / استراتیژی ملی تعلیمات تخنیکی و مسلکی برای افغانستان / ۲۰۱۳-۲۰۱۸

انترنت بستر جديد تجارت

لازم جهت حمل و نقل کالاها با زحمت کمتر و مبادلات پولی بوسیله اینترنت ساده تر و سریعتر انجام میشود. در این سیستم فروشنده گان با مشتریان به صورت یک به یک می توانند ارتباط برقرار کنند. جستجوی اطلاعات، مدیریت تبادلات، اعطای اعتبار، گزارش گیری و مدیریت حساب ها توسط اینترنت به آسانی صورت می گیرد.

بوسیله این روش تجار قادر اند تا محصولات یا خدمات خود را به شکل تمام وقت، به خریداران در سراسر نقاط جهان، مستقل از مرزهای جغرافیایی عرضه کنند. آنها می توانند هرگونه فعالیت های مالی و تجارتی را بین افراد و مؤسسات مختلف در حیطه تجارت الکترونیکی بگنجانند.

امروز تمام کشورهای جهان برای حضور در تجارت الکترونیکی کوشش زیادی را به خرج می دهند تا بتوانند سهم خویش را در تجارت بین المللی برانند ساخته و رشد اقتصادی خویش را بهبود بخشند. بنا بر آمار های ارائه شده تجارت الکترونیکی در سال های اخیر در حدود

کسب و کار این فرصت را مهیا می سازد تا مشتریان در سطح جهان با حد اقل هزینه دسترسی پیدا نمایند. امروز در جهان بیشتر از ۲ میلیارد نفر از اینترنت استفاده می نمایند، که غالباً بیشتر این افراد هر روز دست کم یک خرید و یا فروش را توسط اینترنت انجام می دهند.

در حال حاضر شبکه جهانی اینترنت نه تنها فواصل جغرافیایی، بلکه اختلافات زمانی را نیز کم رنگ ساخته است، گرچه در این میان نقش بانک ها و مؤسسات مالی در نقل و انتقال پول بسیار حیاتی بوده، اما مؤسسات تجاری هم تلاش جدی خود را برای استفاده از این جریان بکار انداخته اند. در نتیجه فعالیت مشترک این دو سیستم (بانکداری الکترونیکی و اینترنت) به زودترین فرصت مشخص شد که اینترنت بستر خوب و مناسبی برای فعالیت های مختلف بانکداری و تجارتی بدون کاغذ می باشد.

تبادل اطلاعات، خرید و فروش، اطلاعات

انترنت یک شبکه گسترده است که از نقاط مختلف جهان اطلاعات را با همدیگر وصل نموده و سهولت های زیادی را در زمینه های اقتصادی و اجتماعی به میان آورده است. یکی از مزیت های عمده و اساسی اینترنت، گستردگی و در دسترس بودن آسان آن می باشد، که این امر تأثیر خود را در گسترش تجارت از یک بازار کوچک به کار بران اینترنت در سطح جهان دارد. این شبکه برای اولین بار در سال ۱۹۹۴ قابلیت تجاری خود را به نمایش گذاشت.

تجارت اینترنتی به فروش محصولات بوسیله اینترنت گفته می شود که در اقتصاد امروز به سرعت رشد و پیشرفت قابل ملاحظه نموده است. تجارت یا خرید و فروش اینترنتی به کوچکترین تجارت یا

۸۰ الی ۹۰ درصد رشد داشته است. وقتی که مزایای تجارت الکترونیکی مشاهده می گردد، ما به این حقیقت پی می بریم که اگر خود را در این عرصه وارد ننموده و از مزایای آن استفاده نه نمائیم، فرصت های تجارتی خوبی را از دست خواهیم داد، پس بهتر است تا دایره و حلقه بزرگ تجارت انترنتی را در کشور اداره و سازمان دهی نمائیم.

خوشبختانه در این اواخر، با توسعه خدمات انترنتی در افغانستان، فروشگاه های آنلاین در کشور گسترش یافته، که در پرتو آن روزانه بیشتر این فروشگاه ها، در رسانه های اجتماعی تبلیغات گسترده را جهت خرید و فروش اموال شان انجام می دهند. خدمات انترنتی در کشور توجه بیشتر کسانی را که به انترنت دسترسی دارند به خود جلب نموده و آنها از طریق انترنت خرید می نمایند.

گرچه خرید انترنتی یا خرید و فروش آنلاین در افغانستان یک پدیده نو ظهور می باشد، اما نزدیک به دو سال است که به شمار فروشندگان انترنتی افزوده شده است. این فروشگاه ها و تجارت های انترنتی بیشتر از سوی جوانان تحصیل کرده و فارغین پوهنتون ها، ایجاد و مدیریت می گردد. هر چند صفحات انترنتی زیادی برای فروش محصولات به صورت غیر استاندارد ایجاد شده و تبلیغات می نمایند، اما سایت های معتبر با داشتن معیارهای مشخص و دریافت مجوز قانونی از مراجع مربوطه، به گونه ای آنلاین برای مشتریان و مخاطبین خود کالاهای مورد

نیاز شان را ارائه می نمایند. بنابر گفته های بنیان گذاران فروشگاه های انترنتی و آنلاین، فروشندگان هر نوع کالاها می توانند با راجستر نمودن در فروشگاه های آنلاین و پرداخت مقداری پول، محصولات خویش را در وب سایت به نمایش بگذارند و از این طریق به مشتریان خود به فروش برسانند. در این اواخر رشد چشمگیر این پدیده علاوه بر فراهم شدن زمینه کار و اشتغال برای شهروندان، توانسته است محدودیت های خریداری را به سطح پائین برساند و بازار های کوچکی را ایجاد نماید.

فروشگاه های آنلاین یا فروشگاه های انترنتی در کشور توانسته اند در ساحه تجارت های کوچک مانند: فروشات وسایل الکترونیکی، وسایل خانه، قرطاسیه، لوازم آرایش و ... فعالیت های خویش را آغاز نمایند. مردم می توانند با مراجعه در سایت های فروشگاه های آنلاین با مشاهده قیمت ها بروی محصول و انتخاب جنس مورد نظر شان، با برقراری ارتباط از طریق انترنت، تلفون، چت، ایمیل و سایر شبکه های اجتماعی، جنس مورد نظر شان را خریداری نمایند. با توسعه به فروشات فروشگاه های انترنتی در کشور و رضامندی فروشندگان و درآمد بیشتر آنان، بیشتر زمینه سرمایه گذاری را برای سرمایه گذاران در سایر نقاط کشور مساعد ساخته و در صورت توسعه خدمات و تجارت انترنتی و تسهیلات بیشتر آن می توان در آینده به رشد آن امید وار بود.

در حال حاضر در افغانستان به جای اینکه مردم به فروشگاه ها رفته و لوازم مورد ضرورت شان را خریداری نموده و به خانه انتقال دهند، فقط با کلک نمودن چند دکمه کمپیوتر و یا موبایل، محصولات و اشیای مورد نظر شان را پس از انتخاب خریداری و در درب منزل تحویل می گیرند. ایجاد کننده گان فروشگاه های انترنتی به منظور ایجاد شغل و رفع نیاز مندی های خود در افغانستان، به سرعت در حال افزایش بوده و تعداد شان روز بروز بیشتر می شود. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

1. <http://khabatnama.net> / عنوان:

فروشگاه های آنلاین: تاریخ نشر / ۱۲ دلو ۱۳۹۵ / نویسندگان علی شیر شهیر و فرید حقجو

2. / استراتژی ملی تعلیمات تخنیک و مسلکی برای افغانستان / ۲۰۱۳ - www.unesco.org / سرویس انگلیسی

3. راه / <http://www.etilaatroz.com> / تاریخ نشر / صادراتی افغانستان ۳۰ جوزا ۱۳۹۴

4. <http://www.bbc.com> / عنوان موضوع: رونق گرفتن خرید و فروش آنلاین در افغانستان / تاریخ نشر ۹ / میزان ۱۳۹۶

ترويج کشت زعفران؛ تقويت اقتصاد دهاقين و کشور را به همراه دارد

آورده اند به زرع کوکنار خاتمه بخشیده و به کشت زعفران خواهند پرداخت. نیاز است تا دولت به منظور ریشه کن ساختن کوکنار به ترویج و کشت زعفران و حمایت از این محصول در سایر نقاط کشور زمینه را مساعد سازد تا همه دهاقین کشور در پهلوی دیگر نباتات به زرع آن پرداخته و در رشد اقتصادی کشور خویش سهم گیرند.

افزایش در میزان حاصلات و صادرات زعفران باعث ایجاد هزاران شغل برای یک تعداد از هموطنان، وسیله کسب درآمد و بلند بردن سطح زندگی دهاقین، رشد تولید ناخالص داخلی، ورود اسعار به کشور و سرانجام تقویت اقتصاد کشور را در پی خواهد داشت. □

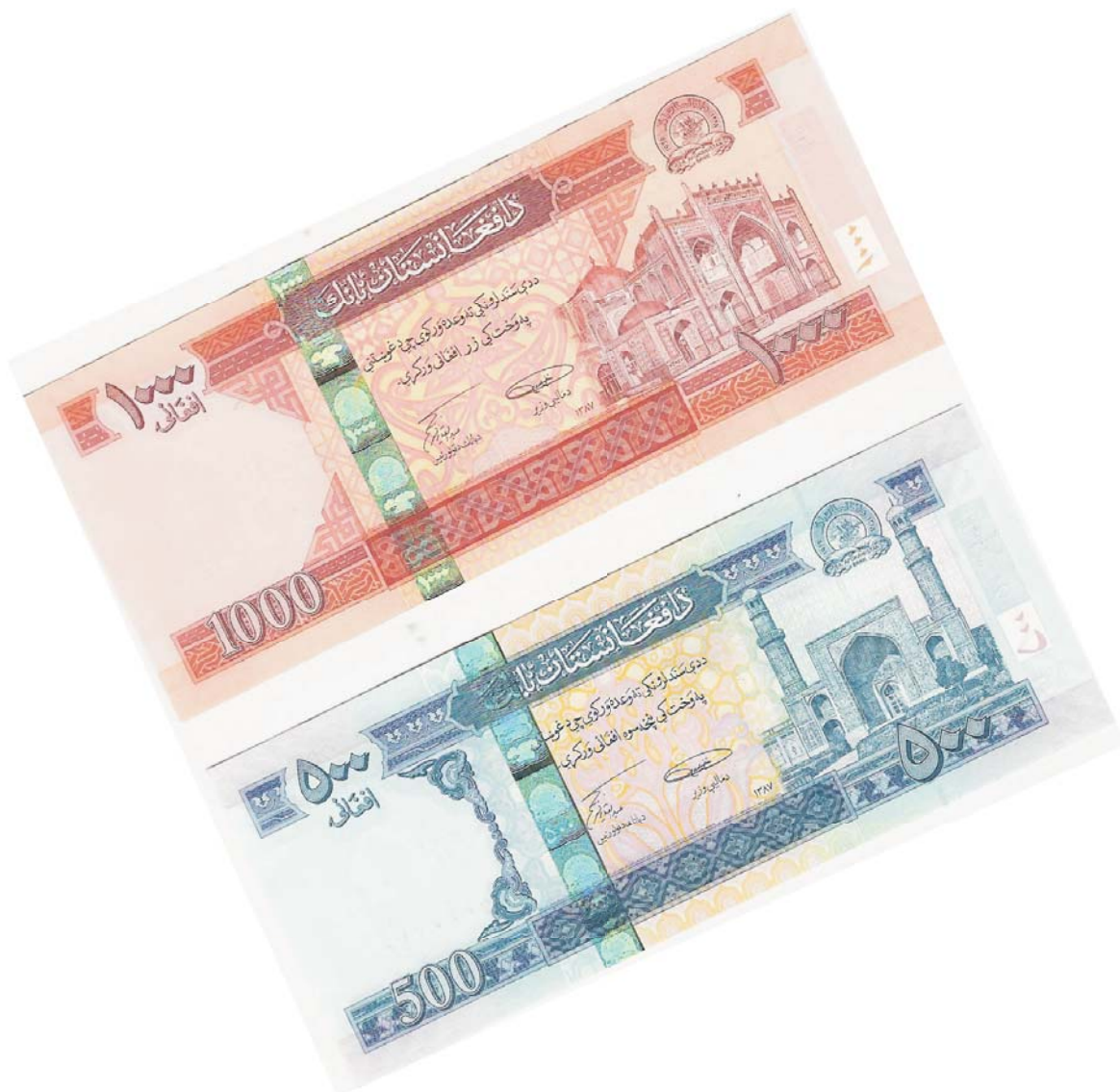
حصول درآمد، مصروف فعالیت و اشتغال درین سکتور اند که با کشت انواع مختلف محصولات زراعتی عایدی را جهت تأمین سایر هزینه های زندگی خویش بدست می آورند.

کشت زعفران، این نبات قیمت بها نتیجه مطلوبی را به بار آورده است و دهاقین کشور، طور روز افزون به کشت آن رو می آورند که حتی میزان صادرات این محصول روند روبه رشد را نشان می دهد.

افزایش در صادرات زعفران، دهاقین کشور را به ترویج و کشت هر چه بیشتر آن تشویق خواهد نمود و حتی می توان گفت که در صورت افزایش صادرات این محصول و حمایت دولت از آن سایر دهاقین کشور که به کشت کوکنار رو

زراعت یکی از سکتور های مهم اقتصادی کشور محسوب می گردد که نمیتوان نقش براننده آنرا در تقویت اقتصاد خانواده ها و تولید ناخالص داخلی کشور نادیده گرفت. افزایش در محصولات این سکتور مانند سایر تولیدات داخلی، تأثیرات مطلوبی را بالای رشد تولید ناخالص داخلی و اقتصاد کشور می گذارد و کشور را به سوی خود کفایی اقتصادی می برد.

چون افغانستان یک کشور زراعتی است که دارای جغرافیای خوب اقتصادی، آب، هوا و زمین های فراوان می باشد. زمین های این کشور برای کشت و زرع انواع مختلف نباتات و حبوبات بسیار مناسب و مساعد بوده و اکثریت مردم آن جهت

اطلاعیه د افغانستان بانک!

مطابق ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است، بناً از عموم افغانها، دواير و مؤسسات دولتی و خصوصی آرزومندیم تا در قرار داد ها و سایر معاملات و داد و ستد های اقتصادی، پول افغانی را ترجیح دهند، چون افغانی از با ثبات ترین پول های منطقه بوده که در ثبات برنامه ریزی های اقتصادی تان مشمر واقع می شود.

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال یازدهم شماره ۱۲۴، میزان ۱۳۹۶

گرانو هېوادوالو! د افغانۍ بانکونو نو په ساتلو کې جدي پاملرنه وکړئ